

Poštnina plačana v gotovini.

BOGOLJUB

**PO MARIJI
K
JEZUSU**

VELJA ZA CELO LETO 20 DIN. POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI

LETO XXVI. 1928.

ŠT. 1. JANUAR.

Nikaka umetnost ni...

skuhati dobro kavo... če se uporablja pri tem »Pravi« Franck-ov kavni pridatek. — Vsled njega izdatnosti zadostuje že mala količina, da se pripravi aromatična in dobra pijača. — Izkušena gospodinja zahteva zato vedno škatlo ali zavitek

„Pravega Franck-a“!

1000 krat

je poplačan trud in delo
gospodinje, ako uporablja
pri pranju dosledno samo

milo „GAZELA“

Pijača, ki pride dnevno na mizo, bodi zdrava in okusna. — Tem zahtevam v vsakem oziru odgovarja

Kathreiner Kneippova sladna kava,

kajti ta se izdeluje iz pristnega slada in vsebuje druge hranilne snovi kot prazni ječmen, katerega Vam mnogokrat ponujajo pod krivim imenom sladne kave.

Otroci jo, pijejo z mlekom, odrasli z zrnato kavo ali brez nje; vedno pa je Kathreiner Kneippova sladna kava ravno tako redilna kakor prijetna pijača. En sam poskus Vas bo prepričal tudi o veliki izdatnosti, v kateri leži pravzaprav njena cenenost.

Izdeluje in razpošilja za Jugoslavijo znana tovarna kavnih surogatov

**Henrik Francka Sinovi
Zagreb.**

*Priporočamo
vsem našim rodbinam*

KOLINSKO CIKORIJO

izvrstni pridelek h kavi.

Največja izbira

vsakovrstnega sukna za
moške in ženske obleke
pri staroznani tvrdki

A. & E. SKABERNE
Ljubljana, Mestni trg 10

Cenjenim gg.

poverjenikom!

Cena izvodom, ki se pošiljajo v Jugoslaviji pod skupnim ovitkom, ostane tudi nadalje **Din 18** — za izvod. Gg. poverjeniki imajo, kot doslej, 10% popust. Ta popust velja tudi za gg. poverjenike v inozemstvu.

Bogoljub velja v l. 1928

za posamezne naročnike

za vse kraje v Jugoslaviji	Din	20.—
„ Češko-Slovaški Kě	Kč	15.—
„ Avstriji	šil.	3.—
„ Italiji	lir	8.—
„ Franciji	frank	12.—
„ Ameriki	dol.	—50

Zaključek uredniškega dela 10. decembra.

PROŠNJE.

T. U. se priporoča najsv. Srcu J., Mariji Priprošnjici na Rakovniku, sv. Tereziji Det. J. in sv. Antonu P. za ozdravljenje hude živčne bolezni, za vredni prejem sv. z. in druge milosti. Čč. sestram na Selu in drugim bogolj. osebam se priporoča v molitev. — H. M., kongreganistinja, se priporoča sv. Srcu J., sv. Mali Cvetki in sv. Antonu za zdravlje in za uslišanje v zadevi redovnega poklica. — Frančiška lhanc se priporoča sv. Srcu J., sv. Frančišku, sv. Tereziji Det. J. in sv. Antonu za ozdravljenje hude živčne bolezni. — T. S. priporoča »Naši ljubi Gospe presv. Srca« sebe in svojce za pomoč v dušnih zadevah. — T. H. priporoča najsv. Srcema, sv. Jožefu, sv. Antonu, † škofu Slomšku svoje otročiče, za pomoč pri odgoji; prav tako priporoča mladeniča-sorodnika, da bi se poboljšal in postal dober katoličan. — Družbenka priporoča presv. Srcu J. in M., sv. Tereziji Det. J., sv. Jožefu, † škofu Slomšku, bl. Dominiku Sevio za zdravlje svoje matere. — Neimenovan mladenič se priporoča presv. Srcu J. in M., sv. Antonu P. in sv. Tereziji Det. J. za zdravlje in za pravi poklic. — K. N. se priporoča presv. Srcu Jezusovemu, Brezmadežni in sv. Mali Cvetki za posebno milost. — Jožefa D. iz Pr. priporoča presv. SS., sv. Antonu P., sv. Mali Cvetki, sv. Frančišku in sv. Roku spreobrnjenje brata in druge dobre namene. — K. K. s Podjune na Koroškem se priporoča Brezmadežni in sv. Tereziji Det. J. v zelo važni zadevi. — Neka oseba priporoča presv. Srcu J., Mariji Pomagaj, sv. Mali Cvetki, † škofu Slomšku ozdravljenje družinskega očeta. — L. Kr. (Koroško) se priporoča sv. Tereziji Det. J., Devici Mariji, Srcu Jezusovemu, sv. Hubertu in dušam v vichah za uslišanje več prošenj.

Koledar Apostolstva molitve za januar 1928.

Glavni mesečni namen, blagosl. po sv. očetu: Pomirjenje in spreobrnjenje Kitajskega.

Mesečni zaščitnik: Sv. Trtje kralji (6.).

Dnevi	Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno češčenje sv. R. T.		
			Ijublj. šk.	Iavant. šk.	
1	Nedelja	Novo leto	Božji blagoslov v novem letu	Ljublj., Trnovo	Stari trg
2	Poned.	Ime Jezus.	Družba Jezusova v Jugoslaviji	Dobrova	
3	Torek	Genovefa d.	Sloga francoskih katoličanov	Babno polje	Sl. Gradec S. M.
4	Sreda	Tit š.	Katoličani v Srbiji in Makedoniji	Planina p. R.	" " Š. E.
5	Četrtek	Simeon Stihl s.	Spoštovanje duhovskemu stanu	Javorje	" " boln.
6	Petek	Sv. 3 kralji	Kraljestvo Srca Jezus. med pagani	Sv. 3 kralji	" " "
7	Sobota	Valentin š.	Naši škofje in duhovniki	Stari log	" " "
8	Nedelja	1. p. r. Sv. Dr.	Srcu Jezusu posvečene družine	Mozelj	Sv. Jan. p. Drav.
9	Poned.	Julijan m. Peter	V veri omahujoči in mlačni	1/2 Mek. Repnje	Razbor
10	Torek	Pavel I., p.	Širjenje nabožnih listov	Begunje p. L.	Sv. Miklavž S. g.
11	Sreda	Higin p. m.	Poverjeniki (ice) nabožnih listov	Olševak	Št. Ilj p. Turjak
12	Četrtek	Ernest š.	Naši misijonarji v Indiji	Borovec	S. Vid n. Vald.
13	Petek	Veronika d.	Vdove, sirote, ubožci	Trnje	Pameče
14	Sobota	Hilarij š.	Društvo za širjenje vere	Unec	
15	Nedelja	2. p. r. Pavel	Premagovanje nečistih skušnjav	Podzemelj	Dolič
16	Poned.	Marcel p.	Sv. oče in njegovi nameni	Šora	S. Peter Kron. g.
17	Torek	Anton pušč.	Molitev za redovniške poklice	Železniki	Podgorje
18	Sreda	Sv. Petra stol	Apostolstvo mož v Sloveniji	Ljublj., sv. Peter	Sele
19	Četrtek	Marij m.	Vzgoja dobrih duhovnikov	Spitalič	Celje (mesto)
20	Petek	Fabijan in Bošt.	Junaštvo v trpljenju	Kočevje	"
21	Sobota	Neža d. m.	Čistost in sramežljivost deklet	Sela p. Kamn.	"
22	Nedelja	5. p. r. Vincenc	Zvestoba sv. Cerkvi	Goriče	Sv. Jožef n. C.
23	Poned.	Zaroka D. M.	Zakonska ljubezen in zvestoba	Poljane	" " "
24	Torek	Timotej š.	Širjenje dobrih časopisov	Brezovica	" " "
25	Sreda	Spreob. s. Pavla	Misijoni in duhovne vaje	Vrhnika	Celje (Mar. c.)
26	Četrtek	Polikarp š. m.	II. Zlata knjiga posv. družin	Mavčiče	" (kapuc.)
27	Petek	Jan. Zlalousi	Zedinjenje ločenih kristijanov	St. Oselica	" "
28	Sobota	Marijela d.	Delo za Slomškovo obravnavo	Goče	" "
29	Nedelja	4. p. r. Franč.	Katol. pisatelji in pridigarji	Rakovnik	Celje (boln.)
30	Poned.	Martina d. m.	Zahvala za prejete dobrote	Peče	" "
31	Torek	Peter Nol. s.	Bolniki. Ta mesec umrli	Senožeče	" (šol. ss.)

Vsak dan še vse važne in nujne zadeve Apostolstva molitve.

ZAHVALE.

M. M. se zahvaljuje Jezusu v zakramentu presv. Reš. Telesa za ozdravljenje. — M. družbenka se pristrčno zahvaljuje »Naši ljubi Gospe presv. Srca« za večkratno uslišanje v duševnih zadevah. — L. N. se zahvaljuje Mariji Pomagaj in sv. Mali Cvetki za zdravje roke. — Ana Medvešek (Svibno) se zahvaljuje Mariji Pomočnici na Brezjah, sv. Frančišku Seraf., sv. Tereziji Det. J. za zdravje. — Ana Kočevar (Dragumljavas) se zahvaljuje Mariji Pomagaj in sv. Tereziji Det. J. za podeljeno zdravje. — Zavod šolskih sester v Mariboru se zahvaljuje služabniku božjemu Slomšku za uslišanje prošnje v važnih gospodarskih zadevah. — Sv. Anton v Sl. g.: Članice M. dr. izrekajo pred dvema letoma obljubljeni zahvalo škofo Slomšku, da se je duh. vod. po opravljeni dvakratni devetdnevni zdravje zboljšalo, ko zdravniki niso mogli pomagati. — Antonija Krajšek (Celje) se zahvaljuje presv. Srcu Jez. in Mar., sv. Antonu Pad., sv. Tereziji Det. Jez. za uslišano prošnjo v več važnih zadevah. — Zahvaljujem se sv. Tereziji Det. J., sv. Antonu P. in škofo Slomšku za uslišanje v mnogih potrebah, Fr. Šauperl, št. Ilj.

ODGOVORI.

Dvomljivec. Vaši nazori so globoko zmotni. Vidi se, da ste se navzeli teh zmot iz liberalnega časopisja. Drugega Vam ne moremo reči, kakor: Vzemite v roke katekizem in prebirajte poštene krščanske časopise. — Štev. 45: Kadar je pri pogojih za odpustke dostavljena opazka »molitev po namenu svetega očeta«, je iz k. 934, § 1. novega zakonika razvidno to-le: Če molitev za odpustke ni posebej določena, ni potrebno, kakor se navadno misli, da bi verniki morali moliti pet ali šest očenášev in češčenamarij. Koliko naj molijo, to se prepušča posameznim vernikom. Ko bi torej kdo molil samo en očenáš in eno češčenamarijo, ali tudi samo očenáš brez češčenamarije po namenu svetega očeta, bi izpolnil pogoj, ki ga zakonik ukazuje, in bi mogel dobiti odpustek. (Dr. Fr. Ušeničnik: Pastoralno bogoslovje, p. 587.) — Glede drugega vprašanja: Izključeno ni. Najbolje pa bo, če se kar naravnost obrnete na označeni zavod. Naslov je pravilen. Toliko vemo, da je ponudb vedno dovolj. Posvetitev presv. Srcu Jezusovemu. Obred mora izvršiti duhovnik. Samo blagoslov kipa ali podobe ne zadostuje.

Božične misli iz Sv. pisma.

Tiste dni je izšlo povelje od cesarja Avgusta, da naj se popiše ves svet. To prvo popisovanje se je vršilo, ko je bil Kvirinij cesarski namestnik v Siriji. In hodili so se vsi popisovat, vsak v svoje mesto. Šel je torej tudi Jožef iz Galileje, iz mesta Nazareta, v Judejo, v Davidovo mesto, ki se imenuje Betlehem — bil je namreč iz hiše Davidove — da bi se popisal z Marijo, svojo zaročeno ženo, ki je bila noseča. Ko sta bila tam, se ji je dopolnil čas poroda. In porodila je sina prvorojenca, ga povila v plenice in položila v jaslí, ker zanja ni bilo prostora v prenočišču.

V prav tistem kraju pa so pastirji prenočevali pod milim nebom in bili na nočnih stražah pri svoji čredi. In glej, angel Gospodov je pristopil k njim in svetloba Gospodova jih je obsvetila, in silno so se prestrašili. Angel jim je rekel: »Ne bojte se; zakaj, glejte, oznanjam vam veliko veselje, ki bo za vse ljudstvo: Rodil se vam je danes v mestu Davidovem Zveličar, ki je Kristus Gospod.

In to vam bo znamenje: Našli boste dete, v plenice povito in v jaslí položeno.« In v hipu je bila pri angelu množica nebeške vojske, ki so Boga hvalili in govorili: »Slava Bogu na višavah in mir ljudem, ki so Bogu po volji.«

In ko so angeli odšli od njih v nebesa, so rekli pastirji drug drugemu: »Pojdimo torej v Betlehem in poglejmo to, kar se je zgodilo in nam je oznanil Gospod!« In pohiteli so, prišli tja in našli Marijo, Jožefa in dete, v jaslí položeno. Ko so to videli, so povedali, kar jim je bilo o tem detetu rečeno. In vsi, ki so slišali, so se čudili temu, kar so jim povedali pastirji. Marija pa je vse te besede hranila in jih premišljevala v svojem srcu. In pastirji so se vrnili in Boga slavili in hvalili za vse to, kar so slišali in videli, prav kakor jim je bilo povedano.

In ko je bilo dopolnjenih osem dni, da bi bil otrok obrezan, so mu dali ime Jezus, kakor je bil imenovan po angelu, preden je bil spočet. (Lk 2, 1—21.)

Jaslice — Sv. Evharistija.

M. Elizabeta.

Sladko spančkaj, ljubko Dete,
temna noč je nad teboj,
toda kmalu razžarila
večna luč bo tabernakelj tvoj!

V vlažnem hlevcu si postavil
prvi zemski prestol svoj,
Jezušček, glej čiste duše
kmalu živ ciborij bodo tvoj!

Mraz pretresa tvoje ude,
o, ne jokaj, Jezušček, zato,
evharistična ljubezen
src deviških te ogrela bo!

Sladko spančkaj, ljubko Dete,
mali svetonočni Gost,
ti boš dušam večni božič,
rajska evharistična sladkost.

Blagor tistim, ki so čistega srca!

Dr. Fr. Jaklič.

Sveti Janez je gledal v skrivnem razodetju posmrtno srečo deviških duš. Na čelu so imele zapisano božje in Jezusovo ime, hodile so tik za Jagnjetom, kamor je šlo, in pele so mu nov slavospev, katerega nihče drugi ni mogel peti. O srečni izvoljenci!

Čistost, devištvo. Globoko spoštovanje so imeli pred to nadzemesko krepostjo že pogani, čeprav je niso izvrševali. Pri Judih zato ni bila v časti, ker je vsak član izvoljenega naroda želel vsaj v svojih potomcih doživeti srečo Mesijevega časa. Šele nova zaveza je dovolj poudarila vzvišenost devištva in Devica Marija je bila prva, ki se je že kot nežno dekletce pod posebnim vodstvom Sv. Duha vsa posvetila Bogu ter si izbrala belo lilijo za dosmrtno družico. Postala je prelep vzor vsem onim, ki se borijo zoper temne strasti poltenosti. Težko je zmagati nad samim seboj; zato je pa ta zmaga še toliko lepša; zato je čisto in deviško srce še toliko večjega spoštovanja vredno. Deviška duša je kakor orel, ki se ne družijo z nizkotnostjo, temveč si neprestano želi višav in solnca.

Ali poznaš še kako drugo krepost, ki bi tako lepo prosevala in se izražala na telesu kot se sveta čistost? Nebesa odsevajo iz nedolžnih oči, obraz je angelsko lep, vse vedenje je poduhovljeno. O deviških svetnikih, kakor n. pr. o sv. Alojziju ali o sv. Stanislavu, beremo, da se je vsakdo nehote zazrl v nadzemesko milino njih obličja. In kako hitro zapazijo ta blesk in to poduhovljenost ravno oni, ki jim je postala ta čednost tuja! V njih dušah je tema in pekel, zato so tudi njih pogledi tako temni in njih obrazi nosijo žig strasti, nesreče in obupa.

Čuvaj torej z vso skrbnostjo svojo čistost, svoje devištvo! V duši slehernega človeka, dediča izvirnega greha, tli pod pepelom usodni ogenj čutne sle; ne daj torej dostopa viharju, da ti ga ne razplamti in te ne upropasti! Kako si je dan-danes poltenost osvojila javno življenje! Mestne ulice in izložbe, družabnost, tisk in umetnosti so je polne. Nerazsodne in lahkomišelnosti mladeniče in dekleta pridobiva z lažnivimi gesli, kot n. pr. »Uživaj svet in mladost, saj si le enkrat mlad in le enkrat živiš! Razvij svojo osebnost!« Kako velik del mladine pije iz mlakuž

nečistosti! Kako žalostna je že tudi v naši Sloveniji na mnogih krajih! Kakšni bodo naši bodoči rodovi?

O mlado srce, ali si dovolj izbirčno v čitvu, v tovarišiji? Kristus ima besede večnega življenja, pa je rekel: »Ako te tvoje desno oko pohujšuje, izderi ga in vrzi ga od sebe!« Če je kaj še tako drago in milo tvojemu srcu, pa ti je v nevarnost — odpovej se tistemu z vso brezobzirnostjo in odločnostjo!

Veliko moli, h Kraljici devic in k deviškimi svetnikom še prav posebno! Kadar pa prejmeš Jezusa v presv. Evharistiji, si kakor srečna mladika, v katero se pretaka nadnaravna moč trte — Jezusa in gasi v telesu demonski ogenj nečiste strasti. Pogosto pojdi po Kruh življenja!

In ko je včasih boj dolgotrajen in težak, naj nas krepiti tudi misel na prelepo plačilo, s katerim velikodušni Bog povrača našo zvestobo v ljubezni. Že na tem svetu ima čista, deviška duša rajski mir in neskaljeno srečo; kljub bojem in samopremažovanjem okuša dan za dnem, kako sladak je Jezusov jarem, in po vsaki premažani skušnjavi jo prevzema novo veselje. Kako grenak pa je jarem strasti in kako težko je breme grehov zoper sv. čistost! Stud in gnus pred samim seboj in pred življenjem, žalost in obup spremljajo razuzdanca. Hlasta za solncem sreče, v roki mu pa ostane — ostuden pljunek. Niti Jeremija ni tako bridko jokal nad porušenim mestom in templjem kot tožiti izgubljeno bitje za zapravljeno srečo sv. čistosti. O strašna izguba!

21. januarja se spominjamo deviške svetnice Neže, ki je pod cesarjem Dioklecianom dala svoje mlado življenje za vero in devištvo. Bila je iz odlične rimske družine, katera je imela v Rimu krasno palačo, ob Nomentanski cesti pa svojo pristavo. Ves svet ji je bil odprt in bila je tako odlična tudi po duši in telesni lepoti, da so se že v njeni rosnih mladosti začeli oglašati snubci. Sv. Neža je pa ljubila samo Boga in ji je že to neizrečeno hudo delo, da bi jo moglo razen nebeškega Ženina še kakšno človeško srce vzljubiti. Odklonila je vse rimske plemiče. Eden od njih jo je iz maščevanja ovadil, da je kristjana.

Sodniki so ji grozili s smrtjo na grmadi, ako se ne premisli. Pa se ni. Hoteli so ji nasilno vzeti deviško čast, sv. Neža se je pa v zaupanju obrnila do Boga, ki jo je res čudežno varoval. Naposled so jo obsodili, da bo obglavljena.

Sv. Ambrož poroča, da je hitela na morišče bolj radostno kot bi šla k poroki. Vsem se je mlada plemkinja do solz smilila, le v njenih očeh ni bilo solze. Na morišču je postala in pomolila, potem pa nagnila nežno glavico pod meč. Devica je hitela k božjemu Ženinu.

Sveto telo so starši pokopali na vrtu svoje vile ob Nomentanski cesti, kjer se je kot otrok tolikokrat igrala. Na njen god

ji tam že cveto in dehtijo prvi mandeljnovi cveti. Oče in mati sta bila neutolažljiva nad izgubo svoje dobre ljubljenske; blagi hčerki sta se zasmilila še onstran groba in osmi dan ju je prišla potolažit v družbi Jagnjeta in svetih devic. Cerkev se tega dogodka spomni 28. januarja.

Sv. Konstancija, deviška hčerka cesarja Konstantina Velikega, ji je nad grobom zgradila krasno baziliko, ki še danes stoji. Na zunaj je skromna in preprosta, znotraj pa vsa v marmorju in zlatu, v barvi in blesku. Ali ni ta bazilika deviške mučenice verna podoba deviškega srca, ki živi na zunaj vsakdanje, delavno življenje, znotraj je pa polna nadzemske, angelske lepote?

Sveta noč, blažena noč.

Kr. Cuderman,

Prijatelj moj, morda si že v letih. Morda že v sivih laseh pohajaš okoli. Morebiti si z lasmi izgubil že tudi srce polno lepih vzorov in ciljev. Že davno gledaš v svet z jasnimi in hladnimi in preračunljivimi očmi. In celo leto si ves točen, uraden, stvaren kot računski stroj. In svet okoli tebe je morda pravtako star in pust in brezupen kot smo sami. Še brezupnejši je. Tak, da si komaj upaš odpreti oči. A glej. Nenadoma se zazdi, da le ni tak. Kar v hipu pride nad nas in nankrat občutimo, da vendarle nismo še, s svetom vred, tako brezmejno izsušeni in stari.

Nekaj tajinstvenega, nekaj skrivnostnosladkega in veselega živi v teh dneh. In docela nevidno. Sicer kriče krokarji v temne, vlažne, kratke zimske dneve. Brez moči, zapuščeni jočejo goli drevesni okostnjaki v meglenem morju. A skozi to puščobo prihaja nekaj nevidnega, silnega, svetlega. Obkroža nas, objema, sili v dušo in polni z lučjo. In poje v duši in zvoní ko na pomlad. Ah, ne ko na pomlad! Saj ni v duši pesem tičkov in v solncu šumečih gozdov! Ni pesem dneva, pesem noči je! Spet poje v nas prastara, čudapolna pesem o sveti noči; o Materi in Otroku v hlevcu betlehenskem, o revnih pastirjih in o angelih, ki plavajo na zemljo.

O, ti sveta božična noč! Nepozabna, nerazrušljiva, silna še po 1927 letih. Svet je danes kot vedno hudoben. Srca mili-

jonov so temna, nesrečna, razbita. In med ta naš svet prisije spet spomin na sveto noč — ljudje namreč nikoli ne morejo več pozabiti te noči, dasi morda nič več prav in trdno ne verujejo vanjo. Sredi bogopozabnosti in domotožja in mrzlične blodnje se zazdi ljudem, kot bi se spet spustile angelske trume iz onega presrečnega sveta na zemljo. Kot da bi jim klical eden od njih; Oznanjam vam veliko veselje, ki bo dano vsemu ljudstvu.

V teh dneh tedaj prisluhnejo. Srca utripajo hitreje. Za hip se trdosrčni, morda neverni, otresejo ničemurnih sanj kratkega življenja. Okameneli strme v blaženo zamaknjenje svete noči. Nepoznana sladkost jih prevzame. Dvigne se pred njimi novi veliki svet. Večnolepi, neumrljivi upi človeštva zasiyejo na jutranjem obzorju. — A zakaj samo strme? Zakaj se ne ganejo z mesta? Zakaj ne hite s pastirji k razpadlemu hlevcu v Betlehem? Zakaj ne padejo pred Otroka in ga ne molijo kot pastirji; preprosti, ponižni, polni vere?

Ah, saj to je tisto. Da bi verovali, kar so angeli oznanili o Otroku, ravno tega ne morejo. Tega nočejo! Kako bi verjeli Otroku, ko ne verujejo niti v angele? In kako bi mogli, pravijo, verjeti v angele, ki jih ne pozna moderna znanost? Betlehemske pastirji in ribiči z Galilejskega morja so lahko verjeli. Oni so bili otroci, veliki otroci. Lahkoverni, nezmožni globljeja razmišljanja. »Mi pa

sveta ne moremo tako naivno gledati. Mi ga gledamo znanstveno. In za znanost ni čudežev, ni učlovečenja, ni odrešenja. Betlehemska noč je za nas pravljica: lepa, a neresnična.« — Nesrečni zaslepljenci!

O blagoslovljena božična noč! A ne za vse. »Luč je zasijala v temo, pa tema je ni razumela.« Prišla je Luč od zgoraj, da bi svetila v stari strašni svet in v neprodarno temino časov. Saj je vedela Luč, da to zmore le sama. A tema Luči ni razumela. Noče je razumeti niti danes. Raje dviga svoje neznatne, smrdljive, revne leščerbe človeškega duha. In uspeh? Vse temne točke, vsa velika vprašanja, zmisel in pomen človekov, odkod, kam, zakaj — vse pada še globlje nazaj v črno divjo temo.

O sveta noč, blažena noč! — Tebe same pa tema ne more požreti. Stoletja, tisočletja že žariš in ogrevaš, dokler se ne preliješ ob dopolnjenju časov v večno luč. Prišel bo, prišel tisti

zadnji veliki dan, ko bosta življenje in resnica blesteli v tvoji hiši. Tisti ubogi, ki Tvoje luči ne marajo videti, slepijo sami sebe.

Tako je in nič drugače. Okoli nas je dandanes noč, vihar tuli. Starodavna božična zvezda pa sije tiho in mirno nad blodnjami sveta. Ona je znamenje živega Boga, ki ne dopusti, da bi njegovi v svetu zašli. Čim groznejši so viharji, tem lepše žari božična zvezda. Čim večja je stiska, tem burneje in tesneje se stiskamo k Njemu, ki prihaja kot Rešenik sveta.

Nič nismo zadovoljni in srečni današnji ljudje. Raztrgani, razdvojeni, prezebajoči hitimo s pastirji po polju k betlehenskemu hlevcu. A v nas je čar svete noči, na čelu nosimo odsev božične zvezde.

Pridite, pozdravimo svojega Boga!
Izjokajmo se pred Gospodom,
ki je nas naredil!

Pastirček.

(K sliki.)

V. V.

»Jezušček, pastirsko pesem zate!
Veš, saj nimam še piščalke zlate,
da bi zlato pesem ti zapel;
majhne roke niso še bogate.

Pa zato le željo ti povem:
naj naš dom bo kakor Betlehem
v oni zimī,
ko so jagenčke privedli k tebi.
Naj še jaz bom
jagenček med njimi.

Jezušček, kaj naj darujem tebi?
Drugega daru gotovo ne bi
v malih jaselcah bil bolj vesel:
jagenček naj tvoj bom, vedno bel.«

Moja pesem je tako božična,
moji jagenčki tako so svetli,
da gotovo bodo Sveti trije kralji,
k Jezuščku na poti pome prišli.

* * * * *

Delo za Slomškovo proglasitev blaženim.

Martin Avšič.

Rajni škof Anton Martin ne potrebuje, da ga častimo. Kakor smo prepričani, je že prejel od večnega Sodnika plačilo, ki je obljubljen vsem njegovim zvestim služabnikom. Pač pa je iz mnogih ozirov potrebno nam, da bi smeli Slomška javno častiti kot svetnika. Ali se tega zavedamo? Zdi se, da vedno bolj.

Na njegovem grobu na starem mari-borskem pokopališču, v nekoliko vlažni

preprosti kapeli, lahko vsak čas vidimo obiskovalce svetnega in duhovskega stanu. Prišli so, da pomolijo, ali da tudi spustijo dar v nabiralnik z napisom: »Darovi za Slomškovo beatifikacijo,« ali v drugo z napisom: »Darovi za vzdrževanje kapele.« Po naših nabožnih listih čitamo mnogo priporočb in zahval, v katerih srečavamo Slomškovo ime. K duhovnikom prihajajo vedno pogosteje verniki s prošnjo, naj bi

se opravila sv. maša v čast škofu Slomšku. Seveda se sedaj sv. maša še ne more brati v čast Slomšku v tem pomenu kakor se v čast svetnikom. Najmarljivejše častilke Slomška pa so čč. šolske sestre, ki so sosede njegovemu grobu in so grob nekako vzele pod svojo oskrbo, kar pričajo vencicvetlic, ki na njem skoro nikdar ne ovenejo.

Lavantinsko škofijstvo se je na prošnjo številnih posameznikov in družb z vso vne-mo polotilo dela, da se uvede redno postopanje za proglasitev Slomška blaženim, kakor zahtevajo cerkvene postave. Po naročilu prevzvišenega nadpastirja Andreja vodi to delo stolni dekan, prelat dr. Ivan Tomažič. Dolgo časa so se skrbno zbirali potrebni podatki. Preiskave so doslej napredovale toliko, da se je letos meseca septembra zadeva naznanila v Rim »Zboru za sv. obrede«.

Ta zbor pa je dne 7. novembra 1927 izdal pismo (reskript), ki nas navdaja z najboljšimi nadami. Poročilo lavantinskega škofijstva se vzame z odobrenjem na znanje in dovoljuje se, da se pri škofijstvu sestavi komisija, ki bo imela trojno nalogo. Prvič zbrati, urediti in pa v Rim poslati Slomškove spise. To ne bo lahko, ker je goreči škof mnogo napisal. Upamo pa, da bodo dobro pričali za njega ti spisi, s katerimi je toliko koristil ne le našemu narodu, temveč tudi drugim.

Druga naloga škofijskega odbora bo, da preišče in z uradnimi zapisniki ugotovi sluh svetosti, v katerem je božji služabnik umrl. Škoda, da se obravnava ni začela že pred 30 ali 40 leti, ko je še živelo mnogo ljudi, ki so Slomška poznali. Vendar pa še tudi sedaj živi marsikdo, ki je od zanesljivih ljudi slišal, kakšen je Slomšek bil, kako je živel in kako so ga že za njegovih živih dni vsi občudovali zaradi njegovega svetniškega življenja. Dognati se mora, da je imel visoko, junasko (heroično) stopnjo čednosti in ali je Bog na njegovo priprošnjo

uslišal koga tako, da se po vsej pravici mora govoriti o čudežnem uslišanju. Marsikaj se je že poizvedelo. Dolžnost nas vseh je, da se v raznih potrebah z vernimi molitvami, s postom in z drugimi pokorili obračamo na Boga, naj nam po Slomškovem posredovanju pomaga in tako poveliča svojega služabnika.

Tretjič bo škofijski odbor moral dokazati, da se Slomšku doslej ni izkazovalo javno češčenje. Sv. Cerkev namreč strogo prepoveduje, da bi verniki koga javno častili kot svetnika, dokler ni bil svetnikom proglašen. Prav je, ako ima ljudstvo toliko zaupanja do moža, ki je nad vse zgledno živel. Bog bo to zaupanje ob svojem času poplačal in nam po svoji neskončni previdnosti dal dokaze, katerim tudi neverni svet ne bo mogel ugovarjati. Tedaj izreče učeča Cerkev odločilno besedo. Vera pobožnega ljudstva postane vera vse Cerkve, podoba božjega izvoljenca se zablešči v svetniškem sijaju v prvi cerkvi sveta, pri sv. Petru v Rimu; potem se uvede praznik, zidajo se oltarji in cerkve v čast novemu svetniku. Dokler pa se to ne zgodi, lahko Slomška javno proslavljamo kot škofa, vzgojitelja, pisatelja z najrazličnejšimi prireditvami, ne pa kot svetnika s procesijami, slovesno službo božjo, javnimi molitvami ali s kakršnimi koli cerkvenimi pobožnostmi. Le na tihem se mu naj priporočujemo.

Kako dolgo časa bomo čakali, da bomo videli Slomška na oltarju, ne more nihče reči. Dela je še mnogo, pa tudi stroškov. Saj vemo, koliko dandanes stane najmanjša obravnava. Tu pa bo treba dosti prič, zdravniških spričeval, voženj, sej in zapisnikov, da se vsaka stvar natančno dožene.

Dragi čitatelj, zdaj vidiš, da cerkvena oblast dela za Slomškovo poveličanje, tiho sicer in previdno, toda vztrajno. Kaj pa si že ti storil? Kaj hočeš storiti, da bo Anton Martin Slomšek, naš rojak, pred vesoljno sv. Cerkvijo prištet zveličavnim?

VSI SMO POKLICANI . . .

Razum mi pove, da prostovoljna grešna priložnost zavede človeka v padec. Naravni zakon mi velevala, da ne smem čitati tega, kar spravlja v nevarnost vero in pravstvenost. Ako Cerkev, ako njeni služabniki opozarjajo na take nevarnosti, izvršujejo le svojo dolžnost, ki jo jim je naložil sam božji Zveličar. Po cerkvenem zakoniku (kánon 1405, § 2.) so škofje in duhovniki zavezani, da vernike o nevarnosti in škodljivosti slabih časopisov in grešnega čtiva na primeren način pouče.

Ako pomislimo, koliko je danes že med »vernimi« Slovinci ljudi, ki se ne brigajo več ne za naravno postavo, ne za cerkveno prepoved, moramo — žal — priznati, da pogubno seme, ki ga trosi okrog slovensko svobodomiselno in proticerkveno časopisje, že gre v cvet in rodi strupeno sadje. Zadnji čas je, da zajezimo nevarno povodenj slabega tiska z dobrimi, krščanskimi časopisi in da smo prav vsi na straži. Za apostolsko delo na tem polju smo vsi poklicani!

Marija jo je poklicala.

O p o m b a. — Pričujoči članek je prevod pisma, ki ga je rektorju katoliškega vseučilišča v Tokiju na Japonskem pisala novo izpreobrnjena katoličanka, gospa Marija Tsune-ko Skušek. Rektor je namreč, kakor je iz pisma razvidno, poslal več katoliških nabožnih knjig v japonskem jeziku, da bi mogla v svojem materinem jeziku verske resnice tem globlje pozajeti. Hkrati je pater rektor prosil, če bi se smelo zvedeti, kdo je ta visoko izobrazena japonska dama in kako je prišla do katoliške vere. Duhovniku, ki je bil pisal po knjige, se je zdelo, da bi bilo najmodreje, če bi gospa Marija tako pismo sama napisala. Ko je poročevalcu povedala vsebino, se mu je zdelo, da bi Bogoljubovi bravci pismo tudi radi brali. Gospa Marija je imela sicer pomislek proti temu: češ, pa bodo ljudje mislili, da se hočem povisevati, ko sem svoje katoliške vere samo tako vesela in vsa srečna v njej, najbolj srečna ženska na svetu. Pa smo ji pomislek izpodbili z ugotovitvijo, da bo verski zavesti slovenskih katoličanov njena zgodba samo v korist. — Tako zajemljivo pismo z njenim dovoljenjem v naslednjih vrsticah priobčujemo prav tako, kakor ga je za Japonsko napisala. Da bo zlasti uvod in konec laže razumljiv, moramo pripomniti, da so Japonci silno vljudni, obzirni in rahločutni. Pisavec se pred njim, kateremu piše, tako rekoč v prah poniža, prejemnika pa s tem seveda silno poviša. Pismo se glasi:

Prav lepo prosim odpuščanja, da Vam kot neznanka pišem pismo. Prečastiti gospod, kako Vam gre? Upam iz te dalje, da ste zdravi.

Že veliko let sem je gospod dr. Kilmovec zelo prijazen z menoj. Vam, prečastiti gospod, je gospod doktor pisal, da bi mi preskrbeli katoliške knjige. In res sem pretekli mesec prejela zelo veliko knjig. Moje veselje nad njimi je bilo tako veliko, da ga s peresno konico na koščku papirja nikakor ne morem pokazati. Stokrat se Vam, prečastiti gospod, zahvaljujem za Vašo ljubeznivost. Po teh knjigah je moja nadaljnja pot vedno svetlejša, moja vera pa trdnejša, hkrati pa sem Jezusu Kristusu za milost vsak dan bolj hvaležna.

Sedaj bom pa dalje popisovala vse do mojega krsta.

Rojena sem bila v Gifu kot hči plemiške rodbine. Moje rodbinsko ime je Kondo-Kavase. Moj mož je bivši mornariški častnik; na Kitajskem in Japonskem je živel osem let.

Ko sem prišla sem — 8. septembra 1920 — me je strašno skrbelo, kako naj moževim staršem postrežem, kako naj se jim privadim. Zdaj pa živim tu srečno ko v svoji drugi domovini.

Ko sem sem prišla, sem se najprej grozno prestrašila, ko je v nedeljo zjutraj začel zvoniti veliki zvon v stolni cerkvi: bom, bom, bom . . ., da sem se zbudila iz najboljšega spanja. Tedaj sem si mislila: če si kdaj ustanovim samostojen dom, ne bom v bližini cerkve nikoli stanovala; saj bi bila vsako jutro oropana svojega najboljšega spanja. Tako sem vedno sama pri sebi godrnjala.

Prvo nedeljo sem šla z moževimi starši v cerkev k osmi maši. Bila je polna dobrih mož, žená, otrok; vsi so globoko iz srca molili. Ko sem jih videla, sem jih kar malo občudovala. Takrat sem bila v katoliški veri čisto neizkušena, kakor slepa, tako da se mi ni nič kaj svetó zdelo. Samo to sem čakala, da bi čas kmalu potekel. Takrat sem si tudi mislila: japonski tempelj je pa le neznanski svet; če je japonski duhoven v svojih prekrasnih obrednih oblačilih sedeč pred oltarjem začel moliti, se mi je glava kar sama po sebi pripogibala. Tu v cerkvi pa nikakor ni mogoče, da bi mi glava sama od sebe tako klonila.

Semtertja je prišel tudi kak duhovnik k meni in me prašal, če sem že krščena, ali: »Zakaj še vedno niste katoličanka?« Vselej kadar so me tako povpraševali, sem si mislila: »Eh, kaj! Katoliška vera — izključeno! Vsako nedeljo, vsak praznik, naj gre dež, naj gre sneg, zgodaj zjutraj iz gorke postelje zlesti in v cerkev hiteti?! Ne! — Kakor jaz nedeljo čutim, je taka-le: pozno iz postelje, to je moja najboljša nedelja; potem vsaj vem, da je nedelja!« — Tudi sem že takrat zvedela, da morajo katoličani vsaj enkrat na leto k spovedi. Tam bi morala vse povedati, kar sem storila. K duhovnu se pa že ne grem spovedovat. Moj spovednik je moj mož; drugega spovednika zame na svetu ni. Moje grehe in vse drugo mi more samo moj mož odpustiti. Po čemu bi morala prav k duhovniku k spovedi?!

Zato sem takim duhovnikom vselej čisto kratko odgovorila: »Kot otrok sem bila vzgojena v budistovski veri; zato nikakor ne morem druge vere sprejeti oziroma vere izpremeniti.« — Tako sem dejala: »Rajši ne! Jaz ostanem v svoji veri!«

Toda sčasoma sem se v duši začutila tako samotno. Zato sem tudi včasih šla v

cerkev, pa se še vseeno nisem mogla tako srečne počutiti kot drugi ljudje in se pomiriti.

Moja otroka sta bila protestanta.¹ Lansko leto z novembrom sem vsak večer, ko sem v posteljo legla in oči zaprla, videla v desnem kotu spalnice živo postavo Matere božje. Vedno sem si mislila: kako čudno, da vsak večer vidim isto visoko, prečudno lepo postavo!² — Enkrat me je vznemirila tudi misel: Kaj, če umrjem? Kje me bodo pokopali? Moj mož je katoličan, otroka sta protestanta, jaz budistinja. Tisti hip zopet zagledam postavo Matere božje. Letos v januarju sem slednjič prišla na to, da Mati božja morebiti želi, da se dam krstiti in se mi njena postava zato prikazuje.

Ko mi je ta misel vstala, sem bila vsa srečna. Silno nepotrpežljivo sem čakala jutranjega svita. Zjutraj sem takoj tekla k moževim staršem in tašči povedala svojo misel. Tašča je bila tako vesela, da so se ji zalesketale biserne solze in se udrle po licih. Po tašči sem vprašala prečastitega gospoda dr. Kimovca, če bi me hotel peljati na pravo pot.³ Gospod doktor je bil tudi zelo vesel in zelo srečen in je bil takoj pripravljen. Tudi svojima otrokoma sem pripovedovala o svoji nameri in oba sta me s povzdignjenimi rokami prosila in z očmi polnimi solz, da bi tudi

¹ Najprej je imela za moža nemškega carinskega nadzornika na Kitajskem, ki je bil protestant; zato sta bila otroka po očetu protestanta. Umrli je l. 1914. za »špansko«.

² Poročevavcu je na vprašanje o prikazni izjavila sledeče: Marija se je vedno vame ozirala. Bila je vsa ljubka, velika, neznano lepa. Kako je bila oblečena, ne vem, ker sem jo vedno gledala samo v njen prelepi obraz in njene oči, tako da sem jo le nekako od kolen gori videla. To pa natančno vem, da je na glavi nosila krono. Vse je bilo tako lepo, da sem ta dva meseca vsak dan komaj čakala, da sem prišla v posteljo in videla čudno lepo postavo. In vedno želim, da bi še prišla, da bi jo še enkrat vsaj videla. Zdaj, ko vem, kdo je, zdaj bi se je še vse drugače nagledala; pa vem, da je zdaj več ne bo; zdaj ni več treba, da bi me klicat hodila. — O tej prikazni ni takrat nikomur nič povedala. Tudi poročevavec je šele iz pisma točno zaznal, kako je bilo.

³ V hiši kanonika dr. Kimovca se je gospa Tsune-ko takoj po prihodu v Jugoslavijo z možem in otrokoma nastanila pri moževih starših. Odtod to dobro znanje med Skuškovimi in kanonikom, ki se pa navzlic dobremu razmerju spričo znane japonske tenkočutnosti nikdar niti z najmanjšo besedico ni drznil namigniti, naj bi h katoliški veri pristopila, tako da ga je zaradi tega pogosto kar skoro vest pekla. Pa se je bal, da bi z neprevidno besedo stvari bolj ne škodoval, kakor koristil. Zato pa je to svojo skrb tem bolj in čim dalje bolj pogosto Božu pripočel, naj on vodi srca tja, kjer jih hoče imeti.

rada z menoj v katoliško vero. Tako smo skupno sklenili, da vsi hkrati sprejmemo katoliško vero.

Dr. Kimovec je tu v vsej Jugoslaviji znan kot cerkveni skladatelj. Dasi ima vsak dan toliko posla, nam je vendar vsak dan dal 2—3 ure svojega dragocnega časa. Ob nedeljah smo se učili dopoldne po dve uri, popoldne po tri ure, včasih pa še več kakor tri ure; med tednom vsak dan 2—3 ure. Tako smo se učili do 15. aprila. Gospod doktor nam je vse tako lepo, počasi in jasno razlagal.⁴ Med razlaganjem sem s popolno jasnostjo spoznala, da je samo en pravi Bog. Tako rada sem poslušala, da se nobenkrat nisem zavedala, da je že toliko časa preteklo. Saj sem bila zatopljena v tako globoke misli.

Na svoj srečni dan sem tako nepotrpežljivo čakala, kakor da je že »tisoč jeseni preteklo«. Same sebe me je bilo sram, da sem se o katoliški veri prej tako zelo motila in jo tako napačno razumela.

Slednjič je prišel dan 18. aprila, ko sem mogla tako veličasten praznik prvič in edinkrat doživeti. Vse slovesnosti ob svetem krstu so se vsled ljubeznive škofove naklonjenosti izvršile v njegovi kapeli. Ob pol 10 se je po škofovih rokah začel obred mojega krščenja, nato je prišla poroka, zatem sv. birma in med poročno mašo sv. obhajilo. Vsi slovesni sveti obredi so trajali nekako do pol 11.

Ta dan so bili navzoči moževi starši, sorodniki, znanci in nihče ni tam molil brez solza. Med svetimi obredi je bilo tiho, da bi slišal miško teči; slišal se je samo glas škofov in dveh kanonikov. Kakor božji glas je lepo donelo. Po sprejemu svetega zakramenta (sv. krsta), sem imela občut, kakor da se je nenadoma ves svet razsvetlil. Vtis na mojo notranjost je bil silen, tako da je bilo moje mišljenje pred krstom in po krstu kakor nebo in zemlja daleč vsaksebi. Pred krstom: vsako nedeljo, vsak praznik, bodisi ob dežju, bodisi ob snegu tako zgodaj v cerkev teči: kako so se mi taki ljudje vedno smilili! Zato sem se vedno izpraševala: Počemu katoliška vera ljudi le tako sili v cerkev hoditi? — Po krstu pa: dasi sem bila doslej tak zaspanè, sem zdaj čisto lahko iz postelje vstajala in sem vedno v cerkev hitela, da bi maše prav

⁴ Uredništvu je g. kanonik izjavil in prosil za objavo, da ni prav nič drugega in nič več storil, kakor samo to, kar bi vsak drug duhovnik tudi storil. Gospe Mariji pač njena hvaležnost njegovo delo vse pozlati.

gotovo nič ne zamudila. Po maši se čutim tako srečno, da mi ves dan v sreči poteka. In tudi razen nedelje grem vsak dan k maši, če le nisem bolna, ali kaj posebnega vmes ne pride. Če grem k maši, si pri Bogu zagotovim milosti, če pa ne morem iti, se ves dan čutim vso osamelo. Zelo mi je žal, da že prej nisem prišla na to misel in sprejela te čudovite vere.

Hkrati se Jezusu Kristusu vsak dan iskreno zahvaljujem, da me je na pravo pot pripeljal. In zelo sem tudi hvaležna gospodu dr. Kimovcu, ki nam je vse tako lepo razložil, da morem vse tako iz srca vérovati. Pa tudi Vam, prečastiti gospod, sem zelo hvaležna. Po Vaših knjigah se je moja vera še bolj utrdila.

Tu v tuji deželi molim za vse nevernike, da bi vsi kmalu našli pravo pot. Pa

tudi za Vaš mir in srečo in zdravje in za vse, kar je dobrega, molim vsak dan.

Z največjim spoštovanjem do prečastitega gospoda Hermana Hoffmanna.

Marija Tsune-ko Skušek
Šova II.º, 11. nov. 1927.

Moje pismo pod mizo!^o

^o Šova je ime sedanjemu japonskemu cesarju, ki vlada sedaj drugo leto. Japonci namreč štejejo leta po cesarjih, kakor so jih ob Kristusovem času šteli tudi Rimljani. Saj četrto adventno nedeljo vsako leto slišimo v evangeliju: V petnajstem letu vladanja cesarja Tiberija — je Gospod govoril Janezu... Šova II. torej pomeni: v drugem letu vladanja cesarja Šova.

^o Vljudni Japonec hoče s to besedo prejemnika iznova počastiti, sebe pa popolnoma ponižati. Reči hoče, da je sam v primeri s prejemnikom tako majhen, tak nič, da bi bilo za njegovo pismo preveč časti, če bi ga tako odličen, tako visok gospod na svojo mizo položil.

„Ko bi bili to preje vedeli!“

Ivan Langerholz.

Ko je v nedeljo prebral gospod župnik Gašper svoje oznanilo in ko je med drugim povedal tudi tole: »Dekleta, ki jim je mar pošteno življenje in pošteno veselje, naj se do danes tedna zglase pri meni,« in ko je skrivaj pogledal izza oznanilne knjige po cerkvi, je ujel iz ženske strani sem par pomilovalnih posmehov, ki so mu molče govorili: »Aha! Veselje bo pa že v Marijini družbi, veselje. Kakor bi drenulje grizel in kakor bi kisle kumare jedel. Ne boš nas ujel, tudi na ta med ne!«

Dekletom je tisto nedeljo gospod župnik vse prepočasi maševal. Kar vse so imele naprožene jezike in komaj so se pri-rile pred lopo na prosto, so imele že na jeziku veselje v Marijini družbi.

»No, ali se boš šla v Marijino družbo veselit?« je zastavila Mihova Ana.

»Veš, da. Že poznam tisto veselje. Roženkranc pa litanije. In morebiti še tisto dolgočasno žaganje: »Marija k tebi uboge reve... Hvala lepa za tako zabavo!« zapopota Pavlinova Katarina.

In ni še iztresla besed svoje modrosti, ko se je že vrinila vmes Debevčeva Reza, tista, ki se na svet in na vse, kar je na svetu že malo razume, pa jo zadrobi: »Seveda. Da bi se držala kakor svetnica na pratiki. Oči kvišku, roke kvišku, pa ne poglej ne na desno, ne na levo, da ne pride vate kakšna skušnjava. Za Debevčevo Rezo tako veselje ni.«

Tam v naslednji trumi pa je jezikala Kopitarjeva Mina: »V Marijino družbo bi hodila po veselje. Saj nisem nuna!«

»In da bi morale potem poznati samo tri pota, kaj ne! Kakor so zadnjič pridigali o tistih dveh svetnikih; kako se jima že pravi no. — E, naj bosta, kar hočeta; znala sta samo v šolo, pa v cerkev, pa domov. Ti pa, da bi znala samo v cerkev, k shodu, pa domov.«

»Ne boš kaše pihal,« se vtakne vmes Drobiževa Zefka na gostolenje Brnivčkove Jerice, »na take limanice mi ne gremo. Vesela hočem biti, prav zato ne grem med družbarice. Vse zastonj! Veselje v družbi

je za mile Jere, ne pa za dekleta od fare, za dekleta, ki hočejo res nekaj pomeniti.«

In tako dalje. Gospod Gašper je s svojim oznanilom o veselju dregnil prav res v sršenovo gnezdo. Nobene pridige mu njegovi zvesti in verni poslušalci niso tako raztrgali, kakor tistih par besedi o poštem življenju in o poštem veselju v Marijini družbi.

Dobra duša, Potrebinova Ivana, je solznih oči prisopihala v župnišče in pri-

puste.« In skoro jezna radi zaničevane njene gorečnosti je govorila naprej: »Naj bo, kakor hoče. Jaz sem svojo dolžnost storila. Če me nočejo poslušati, še žal jim bo, še žal. Naj se pa ljudje norčujejo! Oh ne! O, kaj sem spet rekla! Oh, saj mi je žal, hudo mi je žal.«

Gospod Gašper je pa veselo mel roke in govoril sam pri sebi: »Naj le govore! Zadel sem. Dobro sem zadel.«

In skrbel je, da je v družbi zavladovalo

Gebh. Fugel.

Sveta noč, blažena noč.

čela že v kuhinji in nadaljevala pri gospodu svoje tarnanje: »Oh, tako se mi pa smilite gospod župnik. Zaradi tistega oznanila v nedeljo, veste. Oh, kaj se vse govori po fari, kako se norčujejo.«

»Praviš, da govore.«

»Pa še kako! Debevčeva Rezika je rekla ...«

»Že dobro, že dobro. Samo da govore! Kdo govori in kaj govori, me nič ne briga. Samo da govore!«

Gospod župnik se je poslovil od Ivane. In spet je šla žalostna po stopnicah in spet je jokala: »Oh, oh! Takle so naš gospod župnik. Človek bi jim rad pomagal, pa ne

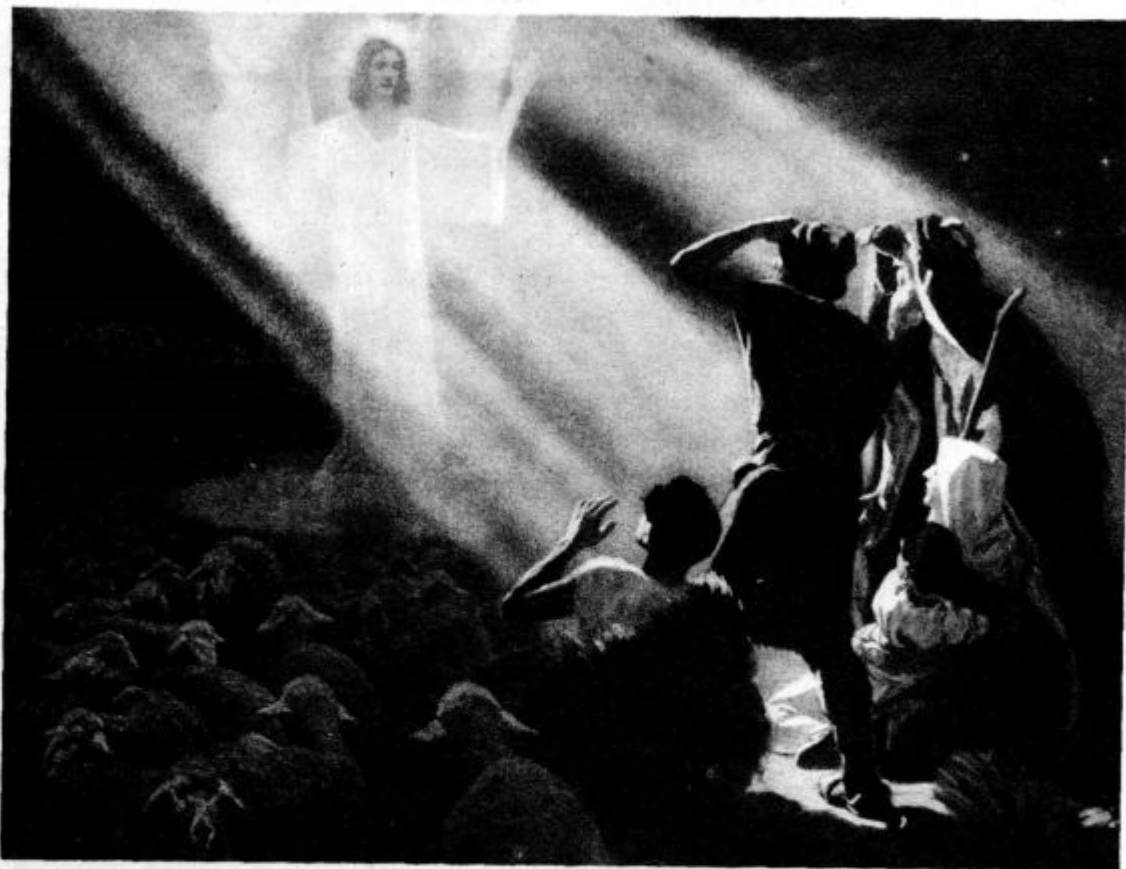
veselje in da je to veselje prodrlo iz družbene dvorane ven in da je objelo vse hiše, vse družine, vso župnijo in da je zavladovalo tudi zunaj mej njegovega delokroga.

Pri shodih ni bilo nikoli brez petja; za to je poskrbel družbeni pevski zbor, ki je bil obenem tudi cerkveni pevski zbor. Nagovoril je dekleta, naj mu prinesejo knjige, ki leže doma zavržene in zaprašene in se zanje nihče več ne meni. Iz te zavržene in zaprašene robe je zrastle družbena knjižnica, ki je obsegala ne samo pobožno, ampak tudi zabavno berivo. V družbeno sobo je postavil na mizo vprašalno skrinjico, kamor so člani vlagali vprašanja ne samo o družbenih zadevah,

marveč tudi o drugih: vprašanja dostojnega vedenja, vprašanja v zadevi že prebranih knjig, gospodarska, gospodinjska vprašanja so prišla na vrsto. Pri shodih ni govoril vedno on sam, ampak so govorile tudi članice. Ne učeno, kakor doktorji sv. pisma, bolj preprosto, pa vendar tako, da je vleclo. Vršil se je Slomškov shod, Alojzijeve dan, misijonski shod, prišla je na vrsto pro-

Zabavljanje je utihnilo in najbolj strupeni jeziki so na tihem vzdihovali: »Ko bi bili mi to preje vedeli!« In radi bi bili prišli blizu, pa so se bali in sramovali; nekaterim je branil tisti grdi madež napuha; nekaj jih je bilo pa že tako daleč, da se niso znali več vrniti...

Bojim se, da bo prišla v moj vprašalnik prošnja za naslov župnika Gašperja. Radi

Gebh. Fugel.

Oznaniam vam veliko veselje ...

slava materam, pozabil ni obmejnih bratov tam zunaj v sužnosti, že veste kje. Napravil je Vincencijev shod; cerkvenih praznikov tudi ni preziral — in šlo je. Šlo je, pa kako! On je delal načrte, člani so jih pa drage volje izpeljavali.

In še več in vedno kaj novega: Družbeno romanje, Miklavžev večer, no in ne smem vsega povedati, če ne, bo župnik Gašper prišel s palico nadme. Sicer se ga ne bojim, a vendar je bolje, da ne pride ...

bi šli gledat, če je tam res tako, kakor je tu zapisano.

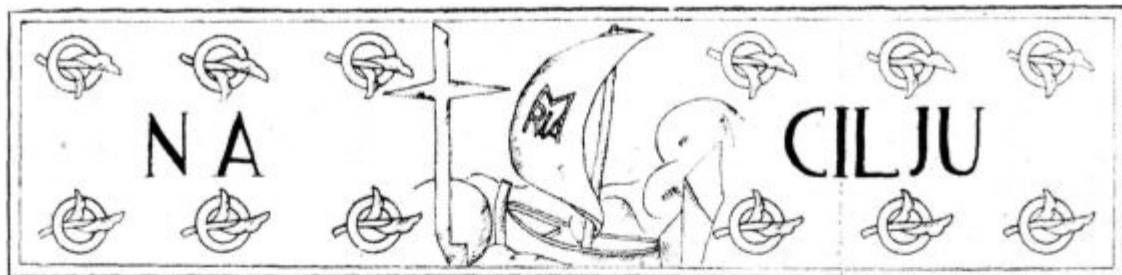
Čemu?

Vse to lahko napravite sami, če imate voljo in srce za pošteno zabavo, če ne mislite, da se pravo veselje prične šele pri tretjem litru in pa pri nedostojnem govorjenju in z jezikom osebne častikraje.

Poskusite, pravim. Župnik Gašper vas že naprej pozdravlja.

Začetek vsakega greha je napuh; kdor se ga drži, je poln prekletstva in na zadnje ga bo podrl. Čast bogatih, imenitnih in ubogih je strah božji.

Boljši je človek, ki ima malo modrosti in razumnosti, pač pa strah božji, nego kdor ima veliko razumnost, pa prelamlja postavbo Najvišjega.
(Sirahova Modrost.)

Junakinja krščanske ljubezni.¹

Dr. Fr. Jerè.

1. Marjeta postane učiteljica.

Koga ne gane, če bere v pismu iz 2. ali 3. stol. o prvih kristjanih takole: »Živé sicer na zemlji, a žive nebeško življenje. Ljubijo vse ljudi, dasi jih vsi preganjajo. Sami prosijo, da bogatijo mnoge. Zasmovani so, pa sramotivce blagoslavlajo. Delajo dobro, a se, kot bi bili krivci, kaznujejo, in ko se kaznujejo, se vesele kakor na novo poživljeni...« Neverniki so se čudili in tega niso mogli umeti. To moč je kristjanom dajala živa vera. — Kaj pa, ali zdaj ni več žive vere, ki bi dajala kristjanom tako moč? Pač, še je na svetu vera, ki dela čuda krščanske ljubezni; še so duše, ki se iz ljubezni do Boga in do bližnjega popolnoma žrtvujejo. In o neki taki duši naj govore naslednje vrstice.

Gospodična Marjeta Lekeux je imela devetnajst let in je pravkar napravila skušnjo za učiteljico. Bila je lepa, duhovita, živahna. Rada bi bila dovršila še višjo deklinško šolo, potem ji bo — tako je mislila — odprto lepo življenje; mogla se bo gibati v omikani družbi, kjer jo bodo zaradi njenih vrlin občudovali in radi imeli; pa tudi sama bo tam kaj pridobila na duševnih dobrinah. O, tudi pobožnosti ne bo zanemarjala, nobene dolžnosti noče opustiti. Celo požrtvovalna hoče biti in marsikaj dobrega storiti. Skratka: živeti hoče prijetno, plemenito življenje. Le nekaj jo vznemirja. Njeni starši, ki so že priletni in bolehní, potrebujejo njene podpore. Zato kaže, da takoj nastopi službo kot ljudskošolska učiteljica. A ta služba se ji zdi strašna. Tu bo nepoznana in nevpoštevana; morala bo le dajati in ne bo mogla ničesar sprejemati; to bo zanjo duševno obubožanje in počasno umiranje...

Pa ji brat, ki je sam zapuščal svet in se odpravil k frančiškonom, bere be-

sede: »Če hoče kdo priti za menoj, naj se odpove samemu sebi in naj vzame vsak dan svoj križ nase ter hodi za menoj... Če pšenično zrno ne pade v zemljo in ne umrje, ostane samo; če pa umrje, obrodi obilo sadu... Kdor hoče svoje življenje rešiti, ga bo izgubil, kdor pa svoje življenje zaradi mene izgubi, ga bo rešil. Kaj bo človeku pomagalo, če si ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi? Ali kaj naj da človek v zameno za svojo dušo? ... Ne nabirajte si zakla-

Karel Dolci.

Mali svetega veselja.

¹ Po knjiigi: Margrit.

dov na zemlji, nabirajte si marveč zakladov v nebesih, ker jih ne uničuje ne molj ne rja. Nihče ne more služiti dvema gospodom... Ne morete služiti Bogu in mamonu...» O, saj ne misli služiti mamonu, hoče le živeti... In brat ji ponovi besede: »Če hoče kdo priti za menoj, naj se odpove samemu sebi in naj vzame svoj križ nase... Tvoja samoodpoved.« ji

Karel Dolci.

Sveti Janez Evangelist.

pravi, »tvoj križ je to, kar je tebi težko; ne navadno uboštvo, ki ti ni težko, ampak duševno uboštvo, ki te straši, je zate križ, ki si ga nadeni in tako hodi za Kristusom. Ta služba bi bila, praviš, zate počasno umiranje; saj moramo umreti, da živimo. Torej ne ozir na starše, ki bodo tudi brez tvoje pomoči kako shajali, marveč ozir na tvojo večnost ti svetuje, da se odločiš za to službo. Tam bi služila bolj sebi, tu pa boš delala bolj za Boga in za bližnjega.«

»Potem pojdem rajši v samostan; dovoli mi, da grem v samostan!«

»Tudi v samostan še morda pojdeš; a zdaj še ni čas za to. Šola zahteva od tebe večjo žrtev.«

Hud boj v njeni duši je bil končan. Prosila je službe. Dobila je strašen razred. Učenke, večinoma hčerke socialističnih staršev, so bile zanemarjene na duši in telesu, nezaupljive, trmaste in uporne. Doslej jih je komaj krotila močna roka. Takoj so učenke čutile, da imajo začetnico, in so njeno neizkušenost temeljito izrabile. Komaj jim je obrnila hrbet, je že

završalo po razredu in so si učenke segle v lase ali so kaj našle, kar ni sodilo v šolo. Učenko, ki iz trme ni hotela odgovarjati, postavi v kot. Ko piše na šolsko desko, prileti črnilnik, namenjen njej, v desko in njo samo oškropi s črnilom. Silno je trpela, a sklenila je žrtvovati se. Prepirloravna z bomboni, sirovost maščevalne učenke preide molče. Ob odmoru govori učenkam, ki jo hočejo poslušati, o ljubem Bogu. Dekletu, ki se trese od mraza, da svoje ogrinjalo, dasi je sama zelo občutljiva za mraz. Zvečer piše note za prijateljico; saj je bila sklenila sebe pozabiti. Tuje trpljenje je njeno trpljenje, tuje veselje je njeno veselje. Nikomur ne more nič odreči. Vesela je, da je s svojim darom storila dobro delo. Nato se loti svojega dela. Popravlja slabe izdelke svojih učenk. To naj bo odslej njeno razvedrilo! Nima človeka, ki bi mu potožila svoje težave; sama je edina svetna učiteljica na oni šoli. Sobica, kjer stanuje, je prazna in pusta, zraven zakristije. Za-

čuti silno zapuščenost, srce ji hoče zastati... Stopi po temnem hodniku v kapelo. Tukaj izjoče vso svojo utrjeno dušo Gospodu in se mu vso daruje. Čuti se neizrečeno potolaženo in okrepano. Misel, da ne dela zase in za ljudi, ampak zanj, jo vso prevzame. Še dolgo moli in joka, a teko ji solze veselja. Ko pride v sobico, se ji ne zdi več pusta in prazna; saj je Gospod tako blizu! Z veseljem se loti zvezkov in priprave za drugi dan.

Tudi v šoli ji je šlo vedno laglje. Pologoma si je z ljubeznijo in dobroto pridobila zaupanje učenk, ki so jo vedno bolj spoštovale in ljubile. Črnilnik ni več

priletel za njo. Vendar pa boj med milostjo in naravno žalostjo še ni popolnoma prenehal. Se je tuintam malo omahovala, toda tožila ni. Zlasti si je prizadevala, da bi učenke pridobila za Kristusa: z vso vnemo jih je učila krščanski nauk, pripravljala na spoved in vodila k sv. obhajilu. Velika gorečnost ji je izčrpala moči. Morala je prenehati. V kratkem se je spet opomogla in je dobila službo na drugi samostanski šoli. S seboj je prinesla že nekaj izkušnje, pa tudi nekaj svojih misli. Verska šola, si je mislila, naj bi predvsem gledala na to, da vzgoji dobre kristjane. »Eno je potrebno,« si je govorila, »za otroke in zame. Njih duše so mi izročene in dati jim moram, kar je zanje najpotrebnejše in najkoristnejše, in to je Bog.« In res je sčasoma pripravila skoro vse svoje učenke do tega, da so hodile vsak dan k sv. obhajilu. Pri takih učenkah ji ni bilo težko doseči, kar je hotela. Učenke so postale pazljive, vestne, delavne; kmalu je postal njen razred najboljši na oni šoli. Naravno! Saj je imela, kakor je rekla, v šoli vedno nadzornika — Gospoda Jezusa.

V dveh letih je postala vzorna učiteljica. Če je še kaj pogrešila, je bilo to zaradi prevelike vneme. In dočim ji je bilo prej že ime učiteljica grenko in je mislila, da bi mogla živeti le v izbrani družbi, je v dveh letih vse pozabila, kar

ji je bilo prej drago, tudi sebe, našla pa je ljubezen božjo in čudovito umerjenost. Imela je še bridke ure, a je vdano trpela. Njeno vnemo v šoli so napačno sodili in ji nasprotovali; njeni uspehi so bodli tovarišice, da so ji delale težave, kjer so jih mogle. Pa tudi delo samo ni bilo lahko. Do poldne je imela pouk. Qpoldne je hitro kar v šolski sobi použila skromno kosilo. O pol dveh je spet začela s poukom. Njena mati, ki se je bala za njeno rahlo zdravje, je hotela za to delo najeti deklo, pa niso pustili. Učenke so jo ljubile ko mater, a njene tovarišice niso prej odnehale, da jo je prednica prestavila v drug samostan.

V oktobru l. 1914. je nastopila službo pri benediktinkah. Uvedla je tudi tukaj marsikaj novega, kar starejšim ni bilo všeč. Uspehi so bili tako sijajni, da je nadzornik prednici rekel: »Imate na zavodu samo eno vzorno učiteljico, gospodično Lekeux.« Marjeta ni o tej pohvali nikdar zvedela, pač pa so zvedele njene tovarišice in ji niso mogle odpustiti. Ena jo je naravnost sovražila in ji grenila življenje, kar je le mogla. Marjeta jih je morala veliko preslišati od prednice, a se ni opravičevala, ker je vedela, da nas nič ne stori Kristusu bolj podobnih kakor preganjanje, ki ga trpimo brez pritoževanja. Šele po njeni smrti so zvedeli, kaj so imeli, in prednica je vzdihnila: »Ubožica, koliko je pač morala pri nas pretrpeti!«

Fr. Angelicus Beckert, O. P.

Modri prihajajo ...

LISTEK.

Zvest pastir.

Fr. Pengov.

Uvod.

Ne mislimo pisati životopisa nekdanjega minsterskega škofa Janeza Bernarda Brinkmana, še manj zgodovino kulturnega boja na Nemškem, ki bi v poljudni obliki tudi Slovencem zelo prav prišla; podati hočemo samo nekaj paberkov v spomin na bridko-tožni in vendar tudi junaško-veseli, na težki, pa tudi veliki in lepi čas, ki so ga morali preživeti katoličani v Nemčiji v sedemdesetih letih minulega stoletja. Postaviti hočemo le majhen vojni spomenik v čast in hvaležen spomin ne samo zgóraj omenjenemu škofu, marveč tudi vsem drugim velikim možem in ženam, ki so v težkih letih 1871—1884 trpeli in se borili kot pravi junaki za našo skupno mater, sveto katoliško Cerkev.

Doba kulturnega boja na Nemškem, v kateri se godi naša do zadnje pičice resnična povest, tvori važen odstavek v cerkveni zgodovini ne samo Nemčije, ampak katoliške Cerkve sploh. Samo Bog namreč ve, kaj še skriva bodočnost v svojem naročju in je-li ne doleti danes ali jutri tudi nas usoda, kakršna je bila pred petdesetimi leti katoličane v

Nemčiji, nedavno v Franciji in biča vprav zdaj nesrečne naše brate v Mehiki. Za take slučaje pa je ravno zgodovina najboljša učiteljica.

Kako se je treba postaviti za katoliška načela in pravice sv. Cerkve, nas uči prelepi zgleđ Janeza Bernarda, škofa v Minstru na Vestfalskem in njegov nastop v kulturnem boju. Zgodba je za nas toliko bolj zanimiva, ker se je vršila v deželici, kjer bije še danes kakih 15 do 20 tisoč naših rojakov trđ boj za vsakdanji kruh. Raztreseni so po rudarskem ozemlju od Kolina do Diseldorfa, od Esena preko Bohuma pa do Dortmunda. A četudi ti naši ljudje gledajo s strahom v svojo gmotno bodočnost, vendar pa vsaj duševno niso zapuščeni Lazarji, kakor marsikje drugod po svetu. Idealni nemški duhovniki, ki so junaško bili pred polstoletjem kulturni boj, še niso izumrli; v času, ko pašuje povsod najhujši poganški nacionalizem, se učijo ti gospodje slovenščine, da morejo s pomočjo materinega jezika pomagati našim slovenskim trpinom. Slava jim in večna zahvala pri Bogu!

Pa kako je vendar prišlo do kulturnega boja na Nemškem v sedemdesetih letih, v onem za nemške rodoljube tako slavnem in veselem času, ki je rodil zedinjeno Veliko Nemčijo?

Novo nemško cesarstvo se je ponudilo za eksekutorja, za rablja, ki naj bi izvršil obsodbo, izrečeno po liberalizmu vesoljnega sveta nad katoliško Cerkvijo. Pijan vojaških in političnih uspehov in brezobziren kot svoje dni Napoleon I., je pričel železni nemški kancelar Bismark, opirajoč se na nacionalno-liberalno večino v državni zbornici nesrečni kulturni boj, ki naj bi zlomil tilnik katoliški Cerkvi na Nemškem ter jo zvaril s protestanti vred v eno narodno cerkev, popolnoma odvisno od države po zgleđu ruske cezaropapistične cerkve.

Kmalu je ugledal beli dan zloglasni »kancel-paragraf«, ki določa: »Kdor javno kara ustavo nemške države ali državne naprave ali ustanove zakona, družine ali imetja, ga zadene kazen do 3 let ječe ali globa do 300 goldinarjev« (razglašen 10. dec. 1871).

Po teh predbojih se je začelo preganjanje katoliške Cerkve na Pruskem po načrtu s popolnoma prozornim namenom: da jo uničijo, odcepijo od Rima in ponižajo v narodno cerkev po bizantinskem receptu.

Izdelali so l. 1873. zloglasne majniške postave, ki jim slede l. 1874 nove maj-

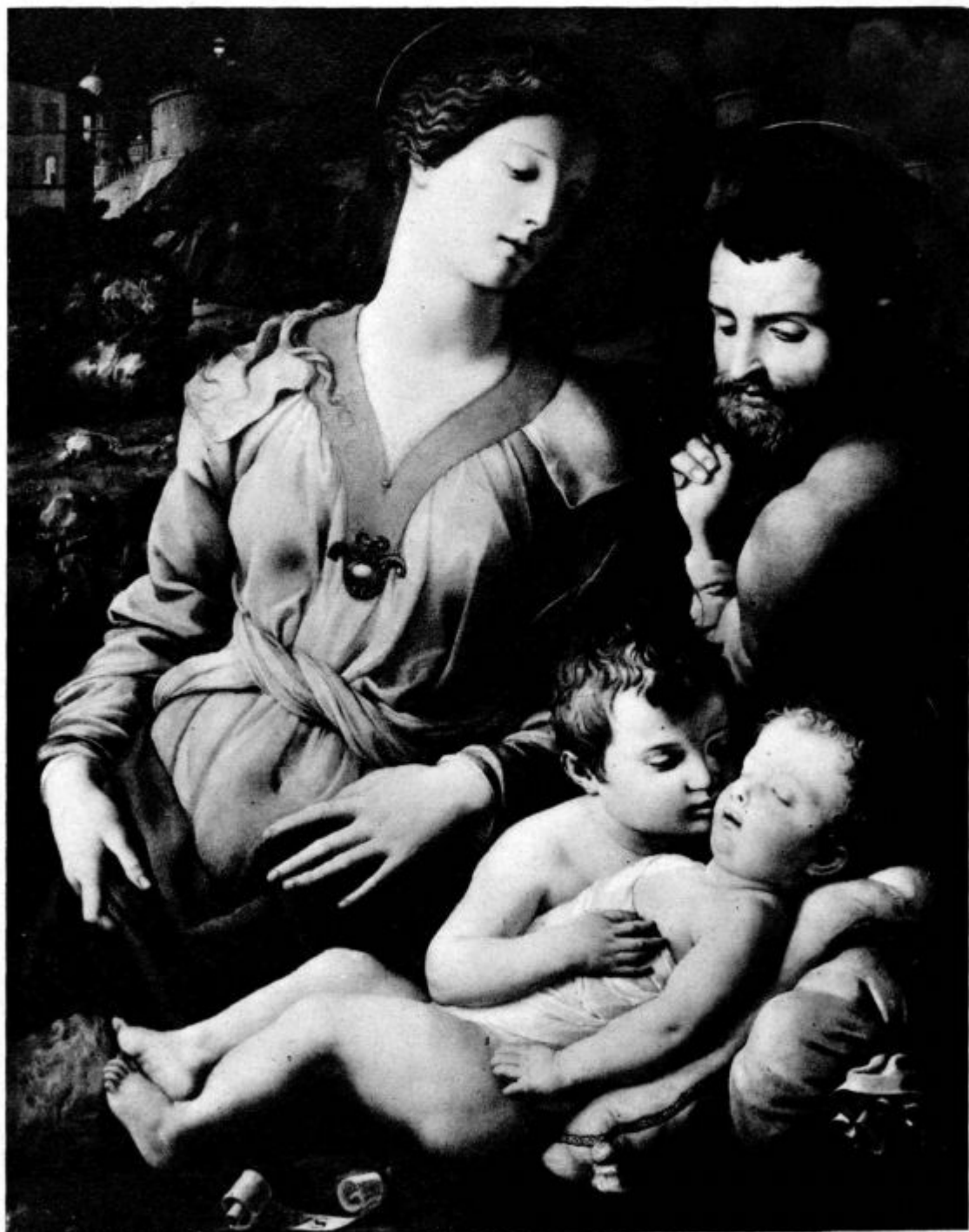

Marija Tsune-ko Skušek.

niške postave. Po teh postavah bi imela dobiti država namesto Cerkev odločilno besedo pri vzgoji duhovnikov, pri njihovem nastavljanju v službe, pri upravi cerkvenega premoženja. Pod naučnim ministrom Falkom (Sokolom) je izšla cela vrsta zakonov, ki so imeli namen, oropati katoliško Cerkev popolnoma njenega vpliva na šolo, na vzgojo katoliških otrok in

mladine. Celo poučevanje krščanskega nauka so vzeli duhovnikom in ga izročili učiteljem-lajikom!

In kakšne so bile posledice teh krivičnih zakonov? — Kakor sv. oče v Rimu, tako so odgovorili nanje vsi katoličani na Nemškem, od nadškofa pa do najpreprostejše ženice v gorski vasi: *Non possumus!* Ne moremo!

Ang. Bronzino.

Sv. Družina.

Firence.

Correggio.

Počitek na begu v Egípel.

Ne moremo priznati teh postav, ki so zoper večno veljavne, božje postave in zato neveljavne in brez moči.

In tega nasilja ni priznala ne nemška duhovščina, ne ljudstvo. Vest je branila škofom in duhovnikom, da bi se podvrgli postavam, ki so imeli namen zasužnjiti Cerkev. Pripravljeni so bili raje vse trpeti, kakor pa izdati svoja katoliška načela.

In res, niti en škof se ni omajal, pa tudi med navadnimi duhovniki so bili le bele vrane oni, ki so se dali vpreči kot »državni župniki« v jarem protikatoliških postav. Niso jim bile na mari ne denarne kazni, ne ječe, ne pregnanstvo (l. 74. je izšel zakon o izgonu nepokornih duhovnikov), ne odtegnitev plače (l. 1875.). Po letu 1874. so zaprli v ječe: 2 nadškofa, 3 škofo, 2 pomožna škofa in brez števila duhovnikov. Posebno »drž. sodišče za cerkvene zadeve« je odstavilo vse nadškofe in 4 škofo.

Med škofi, ki so morali preizkusiti vse šikane in zločine kulturnega boja na Nemškem, od zaplembe premoženja pa do ječe in prognanstva je bil tudi minsterski škof Janez Bernard Brinkman. Ostal je zvest svoji obljubi, ki jo je bil dal 3. avg. 1873 ob Ludgerovem vodnjaku pri Bilerbeku govoreč:

»Nisem vreden, da sedim na škofijski stolici sv. Ludgerija. Toda ker me je Gospod pozval na njo, se mu zahvalim, da mi je naklonil tudi nezlomljivo voljo, da za rimskokatoliško vero, podedovano od sv. Ludgerija, žrtvujem in pretrpim vse. Naj mi vzamejo vse blago in premoženje, ne cenim ga više od blata. Naj mi odsekajo glavo; — tega pa ne bodo dosegli nikdar in nikoli, da bi se umaknil le za najmanjšo potezico od dolžnosti, ki sem jih prevzel.«

Kako možato in veselo je držal z vesti pastir to svojo prisego, o tem se prepričaš v sledečih poglavjih.

Škofa rubijo.

Majska postava z dne 12. maja 1873 je velevala škofom pod kaznijo, da morajo v določenem času zasesti vsako izpraznjeno župnijo. Obenem so pa dobili tudi povelje, da morajo vsakega nanovo nastavljenega župnika popreje naznaniti vladi in dobiti njeno odobrenje za to, da ga smejo nastaviti.

Škofje so to postavo enodušno odklonili in izjavili vladi, da ne morejo in ne smejo sodelovati pri njenem izvajanju. Izprva so mirno zasedali prazne župnije in se niso menili za postavo in njene kazni. Posledica tega je bila, da so prišli pod kazenski paragraf ne samo škofje sami, ampak je tudi od njih imenovanim župnikom policija zabranjevala priti v župnijo in vršiti tukaj svojo službo. Zato so

moralo mnogi dušni pastirji živeti v onem času pravo »cičgansko« življenje. Ker jim je policija zaprla župnišča, so se skrivali pri kakem faranu, previdevali bolnike v nočnem mraku, darovali sv. mašo ob zaklenjenih durih, kakor prva tri stoletja preganjani kristjani v rimskem cesarstvu in nudili, kadar je bilo mogoče, ljudstvu priliko, da opravi svojo nedeljsko dolžnost; marsikje pa to ni bilo mogoče in ljudje so se zbrali sami na kakem kraju in opravili prazniško pobožnost kakor so pač vedeli in znali.

Če je kdo naznanil duhovnika zavoljo prepovedanega uradnega dejanja ali če ga je pri tem zalotil orožnik, so kaznovali duhovnika z denarno globo, ga zarubili in končno odpeljali v Kleve v t. zv. labodji stolp ali v kako drugo ječo.

Da oprostite svoje duhovnike teh nadležnih šikan in prenašajo sami vse neprijetnosti, pozneje škofje praznih župnij sploh niso zasedali; s tem pa so si znova nakopali kazen. Kajti zakon je veleval, da se morajo izpraznjene župnije zasesti v določenem času. Tako se je zgodilo, da je odslej kar deževalo kazenskih nalogov in pozivov na škofo, da imajo priti pred preiskovalnega sodnika.

Tako se je godilo tudi minstrskemu¹ škofu Janezu Bernardu. Neštetokrat je bil vabljen pred preiskovalnega sodnika. Tako n. pr. od oktobra 1873 do 11. jan. 1874 enajstkrat. Seveda ni šel nobenkrat. Denarne kazni, na katere je bil obsojen, so znašale več tisoč mark (tedanja marka je veljala 1:20 srebrne avstr. krone, današnja nemška marka = 13 Din). Prvi tak kazenski nalog je dospel 12. dec. 1873, kjer se je glasila kazen na 600 M ali pa 40 dni zapora. Druga kazen je prišla na sveti večer 1873; naznanili so škofu, da je iznova obsojen na 600 M ali pa 40 dni ječe, ker je poslal župnika na župnijo Densbrigen, ne da bi bil imenovanega župnika naznanil vladi. Tretja kazen je prišla 13. jan. 1874 in je določala plačilo 1800 M ali 2 meseca ječe zavoljo podobnega prestopka. Podobno prijateljsko pismo je dospel 27. febr. 1874 in obvestilo škofa, da so mu tokrat naprtili celih 2400 M, ker je prekršil majske postave. Ker je poslal župnike na župnije Visoki-Elten,

¹ Minster je lepo mesto ob reki Aa in ob prekopu Dortmund-Ems. Ime ima od monasterium = samostan. Je sedež enako imenovane škofije, ki obsega vladni okraj Minster, to je severozapadni del (36%) Vestfalskega, nekaj župnij vlad. okraja Minden, od vl. okraja Diseldorf pa: Duisburg, Rurort, Klere, Geldern, Kempen, Mers, Res in slednjič vojvodino Oldenbursko. V začetku 20. stol. je štela škofija 22 dekanatov, 384 župnij, 1289 duhovnikov, 26 redovnih družb in 1,154.084 katoličanov (Herder, Convers. Lex. 1903).

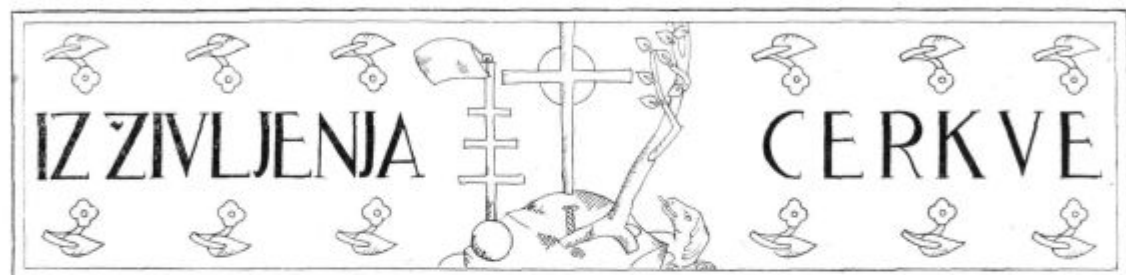
Mencelen in Egenrode, je bil kaznovan škof za vsak slučaj posebej s 600 M.

Ze doslej naštete kazni predstavljajo vsoto 7200 M. A ne verjamem, da bi bil ta register (zaznamek) popoln. Umevno, da škof ni plačal naloženih denarnih glob, tudi ne potem, ko so mu zagrozili z rubežnijo.

Tako koncem koncev policiji, če je hotela pomoči »pravici do zmaže«, državni blagajni pa do njenega denarja, ni preostajalo drugega, kakor da škofa zarubi. In res se prikaže 27. jan. 1874 popoldne ob 3 v škofijskem dvorcu sodni eksekutor, da pripravi zagroženo rubežen in zapiše hišno opravo, ki naj bi se

zarubila. Ker pa škofa ni bilo ravno doma, je prišel eksekutor naslednji dan iznova ob 9 zjutraj ter se dal priglasiti pri miroljubnem škofu, da mu točno naznani namen svojega obiska. Škof sprejme moža prav prijazno in veli svojemu služabniku Hermanu, da naj spremlja eksekutorja po hiši in mu pove, kateri kosi pohištva da so njegova osebna last in jih torej lahko zarubi. Delo je trajalo do opoldne. Eksekutor ni prizanesel nobenemu koticu. Vse količkej vredno si je zapisal po njegovi dozdevni vrednosti, dokler ni bila dosežena vsota, ki jo je imel plačati škof kot kazen.

(Dalje.)

Ali bi mogli vzdržati tekmo za prvenstvo? Iz poročila o napredovanju Marijinih družb za može in mladeniče na Avstrijskem je razvidno, da se ustanovitvi in razvoju kongregacij za moški svet posveča vsa pozornost. L. 1925. so imeli v deželah zvezne avstr. republike naslednje Marijine družbe:

105 za gospode in može s skupnim številom članov 6892; 2 za učitelje (članov 128); 5 za trgovce (članov 614); 5 za delavce (članov 415); 13 za visokošolce (članov 601); 77 za srednješolce (članov 4050); 96 za mladeniče (članov 2816); 6 za bogoslovce (članov 532); 21 za duhovnike (članov 1678). Skupno torej 395 Marijinih družb in 21.646 članov.

(«Le Règne de Jésus par Marie.»)

O zunanjem, zlasti o apostolskem delovanju članov govori poročilo le pohvalno, zlasti poudarja, da se vneti kongreganisti pridno udeležujejo dela po katoliških organizacijah in društvi in sicer ne le kot člani, marveč kot odlični zaupniki na važnih mestih.

Dva letalca. Kakor piše župnik Rothensteiner iz Amerike, je Lindbergh, ki je prvi v zrakoplovu preletel ocean, plemenit mlad mož. Njegov prijatelj župnik Husmann mu je dal pred odhodom s seboj svetinjo Matere božje loretske; sam je pa tudi svoj polet priporočil Mariji. — De Pinedo pa, znani italijanski letalec-general, ni le odkrit katoličan, ampak tudi zvest član Marijine družbe. Zato je krstil tudi svoj zrakoplov »Santa Ma-

ria«. In ko je prvo letalo izgubil, je imenoval drugo »Santa Maria II.«

Pomoč Marijina. Največja Marijina božja pot na Poljskem je v Čenstohovu. Tam je v preteklem poletju popolnoma in hipoma ozdravel invalid Mašeta. Mišice na nogah so mu bile docela raztrgane in stlačene. Zdravniki so nasvetovali, naj bi si dal nože odrezati. Le s težavo se je revež plazil okrog oprt na bergle; v operacijo pod nož pa ni maral iti. Ko je njegova domača župnija priredila skupno romanje v Čenstohov, se je tudi on pridružil. Pred čudodelno podobo nebeške Matere, Pomočnice kristjanov, je iskreno in goreče prosil za ozdravljenje. Med sveto mašo naenkrat čuti v sebi glas: »Ozdravljen si!« In v tem hipu stopi na nože in vrže bergle od sebe. Po sv. maši sam nosi križ pred procesijo. — Zdravniki so potrdili, da je popolnoma zdrav. (»Le Règne de Jesus par Marie.«)

★

Pet kardinalov je umrlo v drugi polovici l. 1927., in sicer: 27. julija ogrski kardinal Czernoch (Gran); 26. avgusta kardinal Casanova (Toledo na Španskem); 22. oktobra kardinal O'Donnel (Armagh na Irskem); 26. nov. kard. Giovanni Bonzano, ki je bil lani zastopnik papežev na evharističnem kongresu v Chicagu. — V Palermu je umrl 12. nov. odnotni nadškof in kardinal Aleksander Luaidi po kratki bolezn. — Za mašnika je bil posvečen

leta 1886., za nadškofa je bil imenovan l. 1905.; dve leti nato je postal kardinal.

Ni še konec preganjanja katoliških duhovnikov na Ruskem, saj slišimo, da je na otoku Solovjeck-u v Belem morju zaprtih še 40 katoliških duhovnikov. V moskovskih zaporih se nahaja novoposvečeni škof Msgr. Sloskan. Na pet let ječe je obsojen župnik Przemocki, star 65 let. — Boljševikom je pač napoti vse, kar je krščansko in še bolj, kar je katoliško.

Samo eno leto je izvrševal škofovsko službo apostolski vikar in naslovni škof Msgr. Tschao, ki je lani 28. okt. skupno z drugimi peterimi Kitajci-domačini prejel škofovsko posvečenje v cerkvi sv. Petra v Rimu. Rojen je bil l. 1880. v Pekingju. Njegovi starši so potomci stare krščanske rodbine. Za duhovnika je bil posvečen l. 1904. Umrl je kot apost. vikar v Sauankvafu vsled napornega dela pri ranjencih. Junak krščanske ljubezni!

Duhovski poklici. V avstrijski republiki vzdržuje Dejanje svetega Kanizija 620 dijakov, ki se nameravajo posvetiti duhovskemu stanu in dva zavoda, kjer se vzgajajo taki dijaki. Doslej je iz teh zavodov doseglo duhovski poklic 66 mladeničev. — Kardinal Piffl je ob priliki neke slavnostne prireditve rekel med drugim to-le: »Naše katoliške družine naj bi smatrale za častno nalogo, podpirati otroka, ki ga kliče Bog v duhovski stan, v tem stremljenju!«

Praktično katoličanstvo v družinah! Sredi novembra so imeli v Madridu na Španskem kongres (shod) zoper javno nenravnost. Kakor vselej ob takih prilikah, so navajali govorniki tudi tam številne vzroke npravnega propadanja: popačenost ženstva, alkoholizem, beznice in nočne kavarne, kino, radio, nenravno berivo itd. Nasvetovali so se tudi številni pomočki: stroga cenzura (preiskava) slik za kino-predstave, ostre določbe proti pisateljem, tiskarnam in razpečevalcem nenravnega tiska. Edino res izdaten pomoček je pa nasvetoval vojvoda Amalfi, ki je poudaril, da se more npravna obnova izvršiti edinole s praktičnim katoličanstvom v družinah.

Dan slave je doživela nedavno stolna cerkev v Turinu. V navzočnosti kardinala Gamba in škofa Ernesta Coppo iz Avstralije (Kimberley) ter številne množice vernikov je izročil generalni predstojnik salezijancev P. Rinaldi, odhajajočim misijonarjem blagoslovljena razpela. Nič manj kot 165 mladih misijonskih patrov se je poslovilo od skupnega zavoda, da gredo s križem v roki za svojim poklicem v tuje dežele. V omenjenem številu novih blagovestnikov je največ Italijanov; zastopane so pa tudi druge narodnosti: Poljaki, Španci, Nemci, nekaj Angležev, Škotov, Ircev, Ogrov in Belgijcev. Razkropili so se na vse strani

sveta: v Siam, Assam, v Palestino, Srednjo Afriko, Avstralijo i. dr. Bog z njimi!

To kaj izda. Cerkev presv. Srca Jezusovega v Pittsburgu (Sev. Amerika) je dobila temeljito oporo v znatni »kolekti« (zbirki) za vzdrževanje. Na prvo obletnico posvečenja je neki neimenovan dobrotnik podaril 10.000 dolarjev pod pogojem, da naberejo enako vsoto tudi drugi. Župljani so se res potrudili in zbrali 12.045 dolarjev. Skupna darovana vsota 22.045 dolarjev je največja »kolekta«, ki je bila zbrana kot enkratni dar.

Romarji v aeroplanu. Dne 2. novembra je prispela iz Genove v Rim večja skupina romarjev po zraku. Na tla so stopili Genovanci v Ostiji pri Rimu.

Tudi cerkev božjega groba v Jeruzalemu je po zadnjem potresu precej trpela. Treba je nujne poprave, kar se bo izvršilo pozimi. — Znano je, da to svetišče že pred potresom ni bilo v najboljšem stanju in je že čakalo potrebne obnove. Potres je pripomogel, da se delo pospeši.

Znano Terezijo Neumann (na Bavarskem) bodo radi prevelikega navala obiskovalcev prepeljali iz rodne hiše v samostansko zatišje. Zadnji čas je imela hudo vnetje rebrne mreže in ledic, a je zopet hipoma ozdravela. »Morala boš pa še veliko trpeti« ji je — kakor izjavlja — na godovni dan razodela sveta karmeličanka njenega imena.

Zlat jubilej nočnega češčenja so praznovali v Madridu od 3. do 10. novembra. Slovesnosti so imele značaj evharističnega tedna. Med udeleženci so bili trije princi kot zastopniki kralja, kardinal in nadškof, pet škofov ter čez 5000 članov nočnega češčenja, med njimi odlične politične osebnosti, znanstveniki in učenjaki. — Pri nas pa v tem oziru taka revščina. Komaj peščica mož in mladeničev vsako uro pred prvim petkom v ljubljanski stolnici!

Pravo umevanje sedemdesetletnice. Ko je praznoval prošli mesec lavantinski knezoškof dr. Andrej Karlin sedemdeseto rojstno leto, mu je poleg odličnih zastopnikov raznih uradov in korporacij izrazila vdanostne častitke tudi deputacija duhovščine in vernikov. Slavljence se je za častitke tako-le zahvalil: »Za častitke sem vam vsem prav hvaležen. Vem pa, kakor veste tudi vi, da bi častitke te ne imele nobene prave veljave, saj bi me spominjale le na to, da se staramo in bližamo večnosti, ako ne bi pri tej častitki bili dve stvari, ki me izredno veselita. Prva stvar je, da je moja duhovščina Cerkev in svojemu škofu tako vdana, da vlada med nami ljubezen, zvestoba in nemoteno sodelovanje v vsem. Ne zaradi sebe, zaradi škofije, zaradi vernega

ljudstva iskreno želim, da ostanemo v tej ljubezni in zvestobi še nadalje. Druga stvar pa je vaša poklonitev, vaš dar za dijaško semenišče. (Duhovniki in verniki so zbrali večji znesek, ki so ga darovali ob tej priliki kot glavnicu za najrevnejše dijake v dijaškem semenišču. Op. uredn.) S tem delom sta pokazala duhovščina in ljudstvo, da razumevata mojo veliko skrb za duhovniški naraščaj. Vam duhovnikom in vam vernikom se za to najiskrenejše zahvaljujem.«

Kronika. (Ljubljanska škofija.) **Premeščena** sta bila: Ant. Žnidaršič, kaplan v Starem trgu pri Kočevju, za župnega upravitelja na Toplo reber; Jožef Kreiner, kaplan v Kočevski reki, za kaplana v Stari trg pri Kočevju. — **Nomeščeni** je Ivan Sever, ki je bil v začasnem pokoju, za kaplana v Kostanjevici. — **Izpustnico** iz ljubljanske škofije sta prejela: Josip Koželj, kaplan v Kostanjevici, in Edvard Šimnic, župnik v pokoju. — (Lavantinska škofija.) **Prestavljen** je Anton Sparl iz Vuzenice v Šentilj p. T.; Franc Rampre, kaplan v Crešnjevcu je nastavljen v Poljčanah; Karel Lampert iz Stoperc je prišel kot kaplan v Št. Jurij o. j. ž.

»**Triintrideseto leto** že vrtnari osemdesetletnik Andrej Ramoveš v dobrepoljskem vrtu. Telesno dobro ohranjen, duševno svež skrbi za blagor onih, ki so mu od Previdnosti izročeni.« S temi besedami je med drugim proslavil bivši poslanec in bivši nadučitelj dobrepoljski Fr. Jaklič svojega prijatelja, duhovnega svetnika, nadžupnika in zlato-mašnika A. Ramovša, ki je obhajal že 80 letnico rojstva. Tudi mi kličemo z besedami istega slavitelja: »Gospod, ohrani skrbnega duhovnega vodnika še leta in leta dotlej, dokler ne pride trenotek, ko se bo selil čez cesto tja, kjer ga čakajo predniki... Naj bi bil ta trenotek pomaknjen v skrajno daljo!«

Poslovil se je za daljšo dobo Anton Mrkun, župnik na Homcu pri Kamniku; šel je misijonarit v južnoameriško državo Argentinijo med ondotne jugoslovanske izseljence.

Novomašniki goriške nadškofije so nastavljeni: Božidar Goljevšček v Postojni; Albin Martinčič v Podmelcu; Mirko Zorn v Cerknem; Anton Žagar v Bovcu.

Četrto stoletja že župnikuje v Špitaliču pri Motniku g. Anton Meze k. O priliki jubileja so mu hvaležni župljani priredili lepo proslavo, občinski odbor mu je pa poklonil diplomu častnega občanstva.

Smrtna kosa. Po kratki bolezni je umrl Herman Michel, kaplan iz Stare cerkve pri Kočevju. Pokojni je bil rojen na Češkem; bogoslovne nauke je dovršil v Litomericah.

Slovel je kot odličen cerkveni govornik, kot vesten sotrudnik na polju krščanske prosvete in kot ljubezniv družabnik. R. i. p.!

Cerkveno odlikovanje. V tržaški škofiji so imenovani za prelato: dr. Jakob Ukmar, župnik Franc Sila (Sv. Ivan pri Trstu), župnik Štefan Kroppek (Stari Pazin), župnik Jožef Jurica (Rojan).

Poklonitev slovenske srednješolske mladine vzorniku in služabniku božjemu — Slomšku bi lahko nazvali svečano »spomembo«, ki jo je zasnoval in priredil Dijaški Orel v Ljubljani 27. nov. Ne naštevamo pevskih in drugih točk sporeda, omenjamo pa zlasti, da je vseučiliški profesor dr. Rožman v prisrčnem govoru naslikal Slomška kot škofa, ki je za krščansko vzgojo mladine vse žrtvoval. Ni ga moža v slovenski zgodovini, ki bi se v tem oziru mogel vzporediti s Slomškom. Vsako priliko, vsako delo, vsak spis je porabil, da je spregovoril tudi tople besede, ki iz njih odsevajo vzgojne iskre. Če ga bo Cerkev postavila na oltar — in ni dvoma, da se bo to v doglednem času zgodilo — bo kanonizirana njegova ljubezen do mladine, ki bo v njem dobila novega zavetnika. — V ognjevitem govoru je ob sklepu opisoval P. dr. H. Bren življenje Slomškovo od mladosti dalje, njegovo dušnopastirsko gorečnost, ljubezen do matereinega jezika, skrb za pravi napredek in za šolstvo med Slovenci. Končal je s pozivom, naj se vsi pridno priporočamo Slomškovi priprošnji v dušnih in telesnih zadevah; kajti na nas je, da ga bo Bog čimpreje poveličal s čudeži in da ga bo nato Cerkev čimpreje prištelja tudi slovesno med svete.

★

Kamnik. V soboto 5. novembra se je preselila v večnost gđč. Tonca Bizjak, ki je bila 28 let članica dekl. Marijine družbe. Zgledna je bila vsa leta; nobena žrtev ji ni bila pretežka. Tiha dobrotvornost jo je dičila. Malo je tako blagih značajev, kakor je bila rajna. Po plačilo jo je Bog nenadoma poklical, a vendar v pričakovanju in notranji pripravljenosti. O vseh svetih je bila še pri sv. obhajilu. Zapuščene tovarišice jo bodo pogrešale, a ob spominu nanjo se bodo navduševale za žrtve v življenju in navzemale resnosti in pa zdravega zmisla življenja! P. v m.!

Vransko. Svojo 25-letnico je deklška Marijina družba proslavila s tem, da je poskrbela za notranjo obnovo z duhovnimi vajami od 10. do 13. novembra. To so bili res srečni dnevi. Gosp. misijonar Alojzij Pohar od sv. Jožefa pri Celju je imel vsega skupaj sedem, prav za naše razmere umerjenih, lepih govorov ter je vse udeleženske kar najbolje pripravil na skupno sveto obhajilo, ki je bilo v nedeljo 13. nov.

med sv. mašo. Ta dan so došle tudi tovarišice iz sosednega Motnika. Daj ljubi Bog, da bi vse stanovitno zmagovale viharje mladostnega življenja!

Ribno pri Bledu. (Iz naše kronike.) V tem letu so se poročile štiri članice Marijine družbe. Katarina Jekler je ob svoji poroki darovala cerkvi dragocen velum. Če smemo hvaliti, bi pohvalno omenjali, da se članice (zlasti prednica) pridno trudijo za prosep in razširjanje dobrih, krščanskih časopisov. Naj bi smatrale to apostolsko delovanje vse kongregacije kot svojo časno in vestno nalogo.

Zagreb. Ko so zadehtele majske cvetlice, je bila pri nas presajena lepa roža Marijina iz te doline solz na nebeški vrtec. Poslovala se je od nas Marija Potokar, ki smo jo nazivali kratkomašo »Micika«. Bila je navadna uslužbenka v nadškofijskem semenišču, a polna bogoljubnosti in čednosti, pravi vzor za vse tovarišice. Globoko je bila pobožna, Vsak dan je bila pri obhajilni mizi in pri sv. maši. Z veliko ljubeznijo je hodila v cerkev. Pri delu je bila pridna in vzorna. Včasih je pretrgala delo, da njena duša pozdravi evharističnega Jezusa. Kot članica Marijine družbe in III. reda sv. Frančiška je bila vsem za zgled. Umrta je 10. majnika 1927 v nadškofijskem semenišču v Zagrebu po kratki, a težki bolezni; zastupila se ji je kri. Smrti je gledala pogumno v oči. Ni se je strašila. Napisala je oporoko in zahrepenela, da še enkrat prejme Jezusa; nato je pa v molitvi mirno umrla. Oporoka izpričuje, kako blažega srca je bila rajnica. Dasi revna deklica, je prihranila z delom svojih rok 10.000 Din. Vse je zapustila v bogoljubne namene; za sv. maše, za Marijino družbo, III. red, za neko cerkev na Gorenjskem in za misijone. Upamo, da lepa njena duša že uživa Boga. Naj prosí za nas in naj vzbudi med nami mnogo takih, ki jo bodo skušali posnemati. — Tovarišice nadškof. semenišča v Zagrebu.

Rova. Obe kongregaciji (ženska in dekliška) sta si za 30 letnico dekl. Mar. družbe nabavili skupno zastavo. Izdelale so jo lepo šolske sestre v Mariboru. Blagoslovljena je bila po pomenljivem govoru g. Primarja, beneficijata v Radomljah — vprav pred procesijo sv. Reš, Telesa, 19. junija. Slovesnost 30 letnice je praznovala dekl. Mar. družba 9. oktobra. Ob ustanovitvi družbe je bilo sprejetih 27 deklet. Od teh je še sedaj v družbi 6, omožilo se jih je 5, umrlo pa 14. Na svečanost so bile povabljene vse sosedne Mar. družbe, ki so se v lepem številu vabilu tudi odzvale. Zjutraj je imela domača družba skupno sv. obhajilo, pri popoldanski proslavi je imel primeren govor o pomenu Mar. družb

za našo mladino mekinjski župnik Viktor Čadež. Navzoč je bil pri praznovanju 30 letnice župnik Janko Šiška. Po cerkvenem opravilu je priredila družba v društveni dvorani lepo predstavo, ki je pod vodstvom tukajšnje domačinke in šolske upraviteljice g. K. Andrejkove prav dobro izpadla.

Čemšenik. Dekliška Mar. dr. je praznovala v pret. letu 25letnico ustanovitve. Na spominski dan vstopa prvih članic 15. avg., je povabila vse sosedne družbe k slovesni proslavi v cerkvi ter v društvenih prostorih. Od 17. do 20. novembra se je pa notranje obnovila z duhovnimi vajami, ki jih je vodil p. Tomaž Tavčar, bivši čemšeniški kaplan. Vnetost članic je bila splošna in velika. Za sklep je bil slovesen sprejem 25 novih članic in svečana posvetitev družbe presv. Srcu Juzusovemu. V 25. letih je v družbo pristopilo 267 deklet. Od teh se je 86 omožilo, 18 odšlo po službah, dve sta izvolili redovniški poklic, devet jih je umrlo, 20 jih je bilo treba črtati.

Za življenje.

Manjka! O vzgoji imajo nekateri čudne pojme. Česar človek nima, drugim pač dati ne more. Te dni pride na šolo mati, da bi poizvedela, kako njena hčerka napreduje. Slišala je, da učiteljica z njo ni prav nič zadovoljna. In res: nič dobrega, same tožbe je čula presenečena mati iz ust skrbne učiteljice na meščanski šoli. Mati v zadregi ljubeznivo popraša: »Gospodična, prosim vas, povejte mi, kaj naj bi kupila hčerki, da bi se bolj pridno učila?« — »Palico« — je bil kratek odgovor učiteljice-vzgojiteljice.

Ni vse zlato, kar se svetí. Nekaterim se kar ne da dopovedati, da Amerika ni taka, kakršno si jo slikajo v domišljiji: dežela zlata, sreče in blagostanja. Kaj še! Denarja že imajo Američani, a le nekateri, kakor povsod. Koliko jih je pa, ki žive iz rok v usta ter dostikrat še dela ne morejo dobiti. Toda, ali menite, da so bogataši in taki, ki cvenka ne pogrešajo, srečni? Čujte! Dne 27. oktobra 1927 je objavil list »Ameriški Slovenec« to-le novico: »17.000 prosilcev (prosiljk) za razporoko je čakalo rešitve pri chikaških sodiščih proti koncu septembra...« Ali si morete misliti in predočiti, koliko gorjâ in solzâ skriva ta ogromna številka? ... To je posledica tako zvane ameriške svobode ter one usodne svetne postave, ki dovoljuje razporoko. Te postave se poslužujejo pač le drugoverci. Katoličani, ki so vdani Cerkvi, vedo, da je pravi, po cerkvenih predpisih sklenjeni zakon nerazvezljiv, se izlepa tako ne spozabijo, da bi šli narazen. Seveda tudi med njimi ni brez žalostnih izjem.

Gorajšnja številka pa spričuje, kakšna je ona navidezna sreča, o kateri sanja marsikdo, ki Ameriko samo od daleč pozna.

Praznoverstvo, vraže, vedeževanje — se širi po mestih med sloji, ki so se odtujili Cerkvi. Koliko zla povzročajo take prazne marnje, naj pokažejo sledeči slučaj iz policijskih zapiskov v Monakovem. (Pripomnimo, da uganjajo nekatere ženske po mestih kar nekako obrt s prorokovanjem iz kart ali iz potez na roki.) Neki gospe je bilo iz kart napovedano, da se bo njen mož ustrelil. Vsled strahu jo je zadela kap, mož pa še danes živi. — Neki drugi se je prorokovalo, da ne bo preživela 32. leta. Strašno je trpela ves ta čas vsled strahu in groze; pomirila se je šele potem, ko je videla, da se napoved ni uresničila

in se je prepričala, kako nespametna je bila, da je verjela. — Nekemu možu je bilo rečeno, da mu je žena nezvesta. V togoti je ubil nedolžno soprogo, sam se je pa obesil. — Ubogi služkinji je vedeževalka zagotavljala, da naj se pripravi na skorajšno možitev. Revica je mislila, da se bo to res zgodilo. Od vsakega moškega, ki ga je srečala, je pričakovala, da ji bo s prijazno besedo ponudil zakon, a ni bilo nič. Končno so jo odvedli v norišnico. — Zopet druga mladenka je dobila odgovor, da ne bo dosegla starosti. Vsled silnega vznemirjenja je izvršila samoumor... To naj zadostuje, da spoznamo, kako prav ima Cerkev, ki take budalosti zavrača in zabranjuje. Prepoveduje jih pa tudi prva božja zapoved, kakor tudi zdrava pamet.

MANE, TEKEL, FARES.

Ta naslov smo čitali pred 15. l., ko so pisali o ponesrečenem najmodernejšem parniku »Titaniku«, ki je zadel ob ledenik in je pokopal v hladnih valovih okrog 1100 oseb. Podobni strašni prizori so se odigrali tudi koncem oktobra 1927, ko se je (26. X.) blizu braziljske obale (Juž. Amerika) med Bahio in Rio de Janeiro potopil italijanski prevozni parnik Mafalda. Vozil je iz Genove v Brazilijo 1224 potnikov; moštva in uslužbencev je imel 968.

Parnik je krenil že proti obrežju. Še eno noč, pa bi bil na cilju. Potniki so bili povečini vprav pri večerji, nekateri so se pa zabavali s plesom. Še na mar jim ni bilo, da bodo v kratkem zaplesali smrtni boj z neizprosnimi valovi in krvoločnimi morskimi somi. Pa je tako prišlo.

Naenkrat nastane strašen sunek. Vse je drlo na krov. Poveljnik in pomorščaki so mirili, a ljudje so slutili nevarnost in se niso dali potolažiti. Kmalu nato se je čulo novo votlo gromenje; dvakrat zapored se je nekaj razpočilo. Zadnji del ladje se je jel pogrezati. Kar je sedaj nastalo na krovu, se ne da popisati. Poveljnik francoskega parnika »Mosella«, ki je prihitel na pomoč, pripoveduje, da tako strašnih, obupnih prizorov vse svoje življenje še ni videl. Vpitje, jok in stok, obupni vzkliki, borbe za življenje, trganje za rešilne pasove in čolne — vse to je polnilo ozračje in se mešalo s šumenjem valov, ki so se v njih v tem hipu pojavili morski volkovi in somi, kar je grozo plavajočih in borečih se nesrečnežev še povečalo. Ko se je ladja vsled eksplozije še razdrobila, so padali kosci lesa, železa in druge šare na ves ta pretresljivi prizor. Brezžični brzovjav je privabil štiri parnike, ki so

vozili v bližini, na pomoč. Tako je bilo možno rešiti veliko potnikov; morje oziroma ribe so pogoltnile 314 oseb.

Kdo je kriv te nesreče in tega gorja? Parnik je bil že ob odhodu iz Genove nekoliko nagnjen; kljub temu je odplul, ne da bi se bilo preiskalo, kaj je pokvarjeno. Bil je baje nalomljen drog propelerja pri eni vretenici, vsled tega je tudi imel parnik tri dni zamude, ker je vozil samo z eno vretenico. Kapitan je hotel najbrž zamudo doprinesiti, zato je vozil med Bahio in Rio s podvojeno hitrostjo in sicer nekoliko proč od redne proge. Pri tem je zadela ladja na podvodno kleč, kar je bilo seveda usodno.

Sreča v nesreči je bila, da je prišlo na pomoč toliko parnikov; zato je bilo olajšano reševanje. 314 potnikov je pa v par minutah stopilo pred božjega Sodnika. Ali so sodbo dobro prestali? Ali so bili pripravljeni?... Usiljuje se tudi vprašanje, koliko je bilo med potniki takih, ki so v tem grozovitem trenutku storili prvo in najpotrebnejšo dolžnost in obudili popolno kesanje? Gotovo je, da vsakdo misli na rešitev iz časne nesreče, a še bolj bi se moral pobrigati, da reši dušo, kar se doseže v takem slučaju s popolnim kesanjem. Koliko jih je bilo, ki so se na to zmislili? Koliko, ki so o popolnem kesanju bili sploh poučeni? Na parniku »Mosella«, ki je prišel prvi v bližino, je bil katoliški duhovnik. Med rešenimi so štirje umrli na krovu vsled silnega napora in strahu. Mogli so prejeti še sveto odvezo. Mnogo jih je pa tudi znorelo.

Ta in druge nesreče, ki neprestano čitamo o njih — so za nas vse glasen opomin: ... »Ne veste ne dneva, ne ure.« (Mt 25, 13.)

DOBRE KNJIGE.

Izpolnjevanje božje volje. Lippert Peter, S. J.: Von Seele zu Seele. Briefe an gute Menschen. Freiburg i. Br. 1927. Herder. Vezane 3-40 M (pribl. 45—50 Din). Jezuitski pater Lippert obravnava v tej knjigi najbolj pereča vprašanja današnje dobe. Izbral si je obliko pisem kot nekdanji sv. Francišek Saleški, da bi modernemu človeku tem laže dopovedal, da je edino prava sreča v izpolnjevanju božje volje. Čudovito hitro se je v klasični obliki pisana knjiga razširila, tako da je prav kmalu doživela 22 izdaj. Najboljši dokaz, da je knjiga vredna priporočila.

Za naše male. Pesmice. (Janko Samec.) Založila Prodajalnica K. T. D. (Ničman) v Ljubljani. Cena 8 Din. Včasih je človek v zadregi, ko išče primerne darila za učenca ali učenko nižje skupine. Dar naj ima trajno vrednost, da kaj zaleže. Za naše male bo pa knjižica z istim naslovom kot nalašč dobrodošla. Dobro in zabavno jedro ima, lična je in pa — poceni.

»Pastirci iz spanja«. 16 božičnih pesmi. Cvekovi, Gerbičevi, Vavkovi in drugi napevi. Za mešani zbor uredil Josip Sicherl, org. v p. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani 1927. Cena Din 36—, glasovi à Din 6—.

VZGOJNO.

Večerni blagoslov. Iz življenja pokojnega avgsburškega škofa P. Dinkel-a se pripoveduje ta-le mična dogodbica. Ko se je nekoč vračal z birmovanja, se je pomudil pri nekem grofu. Po večerji je ostala vsa družba še v prijaznem razgovoru. Končno je grofinja vendarle namignila, naj se otroci pripravijo za počitek. Na migljaj so se otroci dvignili ter približali škofu, da bi se poslovili s poljubom roke. Najmlajši sinček se pa še obotavlja; ni še prejel običajnega očetovega

blagoslova. »Otrok moj,« pravi mati, »danes nam bo vsem prevzvišeni podelil sveti blagoslov.« Škof se dvigne; vsi pokleknejo in prejmejo škofovski blagoslov. Ko se starši zahvaljujejo, zakliče najmlajši sinček: »Ja, to pa ni pravi blagoslov; tako se ne naredi.« Lahko si mislimo, v kakšni zadregi sta bila oče in mati. Škof pa se prijazno nasmehne in de: »No, no, ljubo dete, pokaži vendar, kako se prav naredi!« — »Bom; ampak mama, zdaj moramo pa imeti blagoslovljeno vodo.« Prinesli so kropivček. Fantek se zresni, pomoči krepko svoj prstek v posodico, stopi k škofu ter mu napravi tri križce na čelu rekoč: »V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen. Tako pri nas delamo.« Škof izpregovori poln ganotja: »Lepo zahvaljen, ljubi otrok, za tvoj blagoslov. Ljubši mi je nego zlato. Tebi, o Bog, se tudi zahvalim za blagoslov po otrokovi roki in po otrokovih besedah. Izpolni blagoslov in molitev nedolžnosti!«

MISIJONSKO.

Naša mladina si krepi krščansko zavest in versko vnemo tudi s tem, če se po možnosti udeležuje misijonskega sodelovanja. »Dejanje svetege Detinstva« je misijonska ustanova, ki združuje predvsem mladi svet. Bodi to dejanje ponovno toplo priporočeno! 48. letnik »Vestnika« je pravkar dotiskan. Nabirke kažejo, kako dušni pastirji po nekaterih krajih Slovenije z vso marljivostjo zbirajo mladino v »detinstvenih« krožkih ter jo navdušujejo za vzvišeno misijonsko misel. Bog plačaj!

Za bodoče bo vnema še večja, ker bodo delžniki prejeli poleg »Vestnika« še tudi krasne svetinjice in pristopnice. Vse je gg. poverjenikom na razpolago v prodajalni K. T. D. (Ničman) v Ljubljani. — (»Detinstvena« pobožnost za ljubljansko mladino je 28. dec., v sredo, z običajnim sporedom v uršulinski cerkvi.)

Za Novo leto.

V nekoliko prenovljeni obleki stopa Bogoljub v naše stare in nove prijateljske kroge. Če ste prelistali celo številko, vidite, da smo nekoliko spremenili naslove in poskrbeli za lepe, nove vinjete.

»Na prvi strani imate novo podobo z napisom »Bogoljub«. Kaj govori? Po Mariji k Jezusu! Mati božja z Jezusom v naročju se prav vate ozira in vabi k svojemu božjemu Sinu. In Jezus steza svoje male ročice, da bi vse pritisnil na svoje božje srce.

»Na Marijinih potih« je drugi naslov, dosedaj: »Družbeni Glasnik«. Katera misel je izražena na sliki? Če hočemo priti k Mariji, moramo biti kot otroci. Tako je govoril Kristus. In to velja za vse: za dekleta prav tako kot za fante in može. Marijina pota so lepa in svetla, angeli božji jih nam osvetljujejo. Prvi nosi gorečo svečo, podobo plameneče krščanske ljubezni, v kateri se človek kot sveča použiva Gospodu na čast. Drugi nosi malo cvetico, podobo ponižnosti in nedolžnosti. Marija je bila vsa

ponižna in čista. Še tretji stopa za njim. Majhen križec stiska na prsa. V križ se mora v vseh težavah ozirati otrok Marijin, da ne opeša.

»Na cilju« — mesto dosedanjega: »Naši vzori.« Pod Marijinim varstvom — njeno ime vidite zapisano na razpetem jadru — je prispel čolnič v pristan, duša k Bogu. Boj z valovi je končan. Marija je pripeljala svojega otroka na cilj h Kristusu.

»Iz življenja Cerkve«. Še to naj vam razložimo. Na skali v sredini stoji križ. Pred njim izvira studenec, znak milosti, ki jih dobivajo verniki od Kristusa. Ob strani dve podobi, branika Cerkve v boju s satanom. Zeleneče drevo na eni strani, katoliška Cerkev je vedno živa, in nezlomljivi papeški križ na drugi strani. Cela slika nam govori: Jaz ostanem z vami vse dni do konca sveta.

Upam, da smo s tem številnim naročnikom ustregli. Treba je le, da »Bogoljuba« pridno prebirate in skušate živeti tako kot vas uči. Pa še drugim ga pokažite,

ki ga ne poznajo. Nobene slovenske hiše bi ne smelo biti brez Bogoljuba; saj si ne moremo misliti hčere ali sina slovenske matere, ki čuti in živi s Cerkvijo, da bi ne imel potrebe, pogledati od časa do časa v list, kjer najde v borbi za vsakdanji kruh, v skrbeh za družino, v vsakovrstnih stiskah — utehe za dušo, tolažbe za srce, pouka za razum, pobude za voljo. Človek tako hitro otrpne in omrzne za dobro, tako lahko pozabi na zveličavne nauke, se tako urno izneveri trdnim sklepom, če ne dobiva netiva v dobrem, poučnem in bodrilnem berivu. Pač slišimo božjo besedo tudi v cerkvi, ali treba nam je iste in podobne dušne hrane tudi v drugi obliki ter ob času, ko je duša najbolj sprejemljiva in dovzetna.

V verskem, cerkvenem listu pa dobimo tudi zajemljivih podatkov o verskem napredku v drugih krajih, o cerkvenem življenju in gibanju z vsega sveta. Prav tako hočemo imeti kaj zabavnega in splošno pri-

vlačnega iz kulturnega obeležja svete Cerkve. In če »Bogoljub« vsakikrat postreže tudi z vzgojnimi slikami iz življenja svetih božjih, iz zgodovine svete Cerkve, iz liturgije in z verstvenega polja sploh, ali bomo rekli, da to ni potrebno, da to ne izobrazuje!?

Prvi številki smo priložili krasno umetniško sliko Zalostne Matere božje. Poglejte jo! Vsa potrta in vendar tako vdana v voljo božjo gleda pred seboj trnjevo krono. Kakšni spomini, kakšno trpljenje! Tam zadaj se še vidi Kalvarija s križem, kjer je Njen Sin s svojo smrtjo odrešil svet. »Pri meni«, tako vam kliče Marija, »se učite potrpežljivosti in vdanosti v bridkosti. Pokličite me na pomoč v težki uri in bodite mirni in zaupajte, saj sem vaša mati!« — Zelo lepa slika. (Allesandro Franchi, Siena.) Nikar je ne izgubite, ampak denite v okvir, da se bo vaše oko večkrat nanjo ozrlo.

Pa vesele praznike in srečno novo leto!

Uredništvo.

Odpustki za mesec januar 1928.¹

1. Nedelja, prva v mesecu. Novo leto. Udom rožnovenske br. trije p. o.: 1. če v bratovski kapeli molijo po namenu sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. R. Telesom. P. o.: a) udom br. preč. Srca Marij; b) udom družbe krščanskih družin; c) istim kakor 16. dan; d) udom br. presv. Srca Jez.; e) onim, ki nosijo višnjevi škapulir. — V. o.

2. Ponedeljek. Ime Jezusovo. Kjer se danes obhaja zunanja slovesnost tega praznika, dobe danes ali v osmini p. o. vsi verniki, ki prejmejo sv. zakramente, so pri sv. maši in molijo po namenu sv. očeta. Dalje p. o. istim kakor 16. dan.

4. Sreda, prva v mesecu. P. o. vsem, ki prejmejo sv. zakramente, molijo po namenu sv. očeta ter opravijo kake pobožne vaje na čast sv. Jožefu.

5. Četrtek, prvi v mesecu. P. o. udom br. sv. R. Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v župni cerkvi.

6. Petek, prvi v mesecu. Sv. Trije kralji. P. o.: a) udom br. naše ljube Gospe presv. Srca v bratovski cerkvi; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; c) udom rožnovenske br. v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati, jim more mesto tega spovednik naložiti kako drugo dobro delo; d) udom družbe živega rožnega venca; e) udom br. za duše v vicah; f) udom družbe krščanskih družin; g) udom družbe sv. Petra Klaverja, ako obiščejo cerkev in molijo za razširjanje svete

¹ P. o. pomeni popolni odpustek; v. o. pomeni vesoljna odveza tretjerednikom; br. pomeni bratovščino.

vere in po namenu sv. očeta; h) istim kakor 16. dan; i) udom br. sv. R. Telesa kakor včeraj; j) vsem, ki prejmejo sv. zakramente, nekoliko premišlujejo dobrotljivost presv. Srca Jez. in molijo po namenu sv. očeta; k) udom br. presv. Srca Jez. — V. o.

7. Sobota, prva v mesecu. P. o. vsem, ki opravijo kake pobožne vaje na čast Brezmadežni, da nekoliko zadoste za njej storjena razžaljenja, prejmejo sv. obhajilo in molijo po namenu svetega očeta.

8. Nedelja. Sv. Družina. P. o. udom družbe krščanskih družin, kjer se danes ponovi posvetitev sv. Družini.

15. Nedelja, druga po Razgl. Gosp. Kjer se danes obhaja zunanja slovesnost praznika presl. Imena Jez., se dobe danes ali v osmini isti odpustki, ki so navedeni za ta praznik drugi dan tega meseca.

16. Ponedeljek. Sv. Berard in tovariši. P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v župni cerkvi, kjer ni redovne.

19. Četrtek. Bl. Bernard. P. o. istim, kakor 16. dan.

23. Ponedeljek. Marijina zaroka. P. o. udom družbe krščanskih družin.

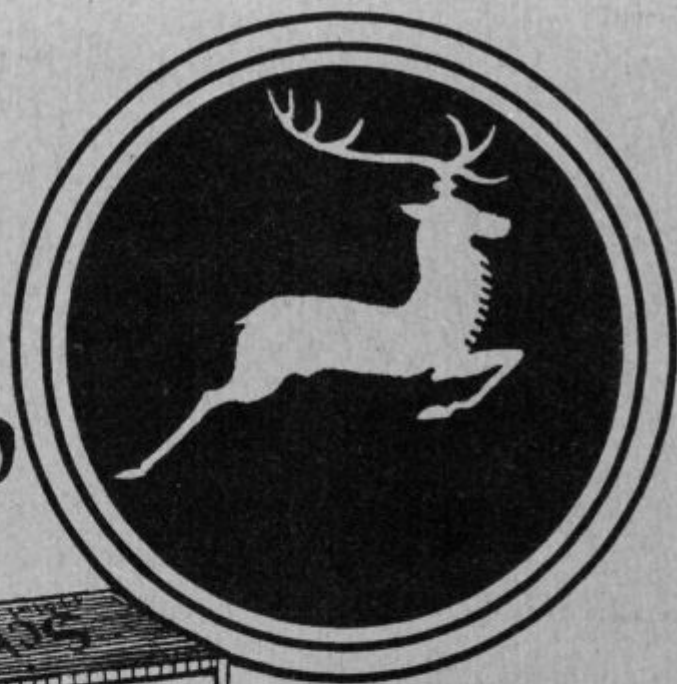
25. Sreda. Spreobrnjenje sv. Pavla. P. o. udom br. preč. Srca Mar.

28. Sobota. Bl. Odorik. P. o. istim kakor 16. dan.

29. Nedelja, zadnja v mesecu. P. o. vsem, ki trikrat na teden skupno molijo sv. rožni venec.

30. Ponedeljek. Sv. Hiacinta. P. o. istim kakor 16. dan.

»Bogoljub« stane za celo leto 20 Din. — Naročnino in reklamacije sprejema: Upravništvo »Bogoljuba« v Ljubljani, rokopise pa: Uredništvo »Bogoljuba« v Ljubljani.

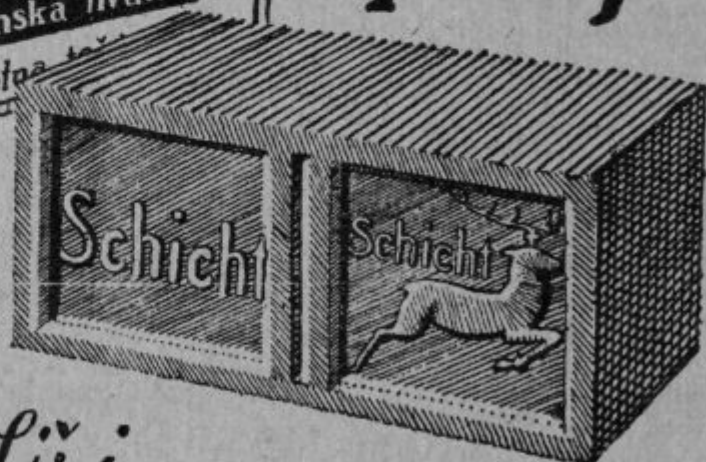

Schichtov

način
pranja

je

najboljši.

Namakaj z „ŽENSKO HVALO“,
izpiraj s **SCHICHTOVIM MILOM.**

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

V LJUBLJANI

Obretnuje hran. vloge po najugodnejši obretni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka. Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo, v lastni palači, zidani še pred vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z neomejenim jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 120 milijonov dinarjev.

Slovenske gospodinje in dekleta
kupujte samo edino **domače** testenine

ki so priznane najokusnejše in tudi najcenejše ter najhitrejšje pripravljena jed!

J. NEŠKUDLA

tvornica cerkvenih paramentov,
zastav in orodja,

Ljubljana, Sv. Petra cesta 25

Priporoča častiti duhovščini nabavo vseh cerkvenih in društvenih potrebščin, kot n. pr., mašne plašče, pluviale, cerkvene in društvene zastave, kelihe, ciborije, monstrance, kipe, križeve pote, itd., v vsakovrstni izdelavi in ceni. Mašni plašči že od Din 825— dalje. — Stare cerkvene obleke popravljam strokovnjaško. Zahtevano blago se Vam pošlje franko na ogled. Za solidnost trdke jamči 117 letni obstoj in nebroj priporočilnih pisem.

Bogato ilustrirani cenik, proračun in načrt (za zastave) dobite brezplačno.

ENRILO

dovršen nadomestek zrnate kave
priporoča se najtopleje vsakemu
gospodinjstvu.

ENRILO z mlekom

daje izvrstno belo kavo zelo prijetnega teka in okusa

Poraba

ENRILA

je vsled njegove izdatnosti zelo po ceni.

ENRILO

omogoča uživanje kave tudi vsem onim, katerim je zrnata kava prepovedana, ali jim pa ne ugaja.

Izdeluje tovarna:

Henrik Francka Sinovi
Zagreb.

Varno naložite svoj denar v VZAJEMNI POSOJILNICI v Ljubljani, poleg hotela UNION Obrestovanje najugodnejše

Posojila proti vknjižbi na posestva, proti poroštvu i. t. d.

Velour in pliš
za damske plašče,
velika izbira
nizke cene
R. MIKLAVC "Pri Skolah"
Ljubljana, Ljugarjeva ul.

Nad 10.000 javnih zahval
v letu 1927 jamči, da

ALGA

sigurno pomaga pri

REVMATIZMU

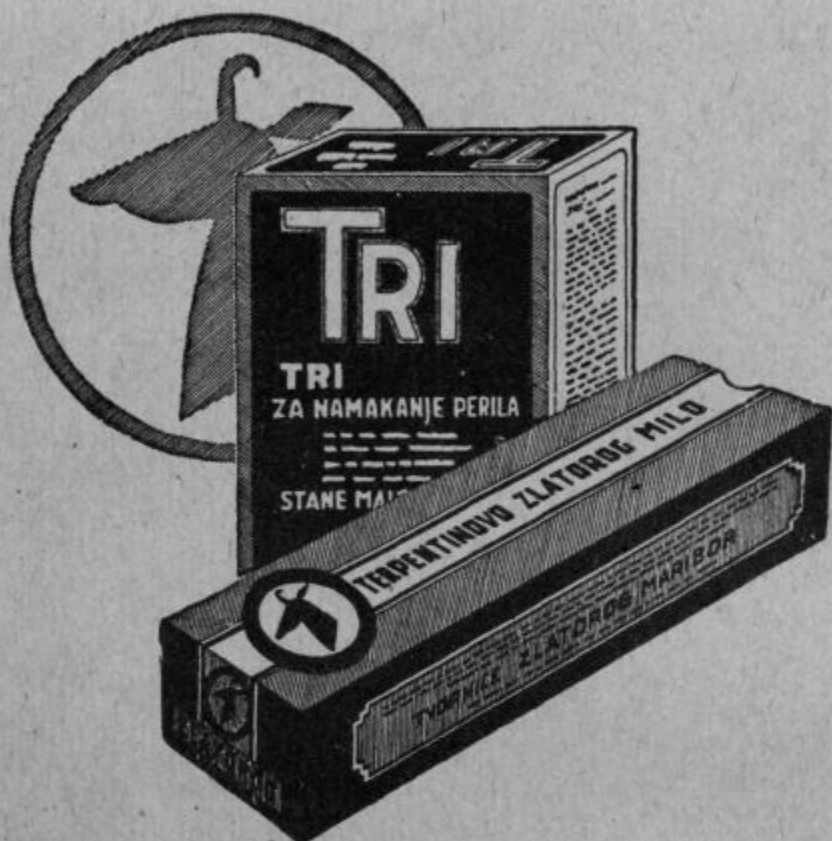
profinu, išiasu, bodljajih,
glavobolu, zobobolu,
omotici, hripi.

Pomagala je tisočem, pomagala bo tudi Vam!

„ALGA“ je zdravilo, ki Vam prihrani mnogo, mnogo neprijetnih ur,
Vsaki steklenici je priloženo točno navodilo. Stati sme leta in leta
in se ne pokvari. Po poštnem povzetju razpošilja:

Laboratorij „ALGA“, Sušak 13.

4 stekl. 77 Din, 8 stekl. 131 Din, 14 stekl. 205 Din, 25 stekl. 320 Din.

ZLATOROG

terpentinovo milo

je izdelano iz najfinejših surovin z dodatkom terpentina, kateri posebno pospešuje pranje perila ter daje istemu ugoden vonj. — ZLATOROG terpentinovo milo je pri uporabi zelo štedljivo, zato najcenejše!

TRI

je za namakanje perila najboljše samodelujoče sredstvo. TRI je proizvod nafte, zato tudi najfinejšim tkaninam neškodljiv. TRI razkroji vsako nesnago!